

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering

**Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social
pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af
folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for
opsat pension m.v.)**

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Ankestyrelsen

4. december 2017

J.nr. 17-26533

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Susan Therkelsen

Fra: Sarah Toron Sørensen
Sendt: 1. december 2017 11:02
Til: Elisabeth Pilegaard; Margrethe Martensen; Susan Therkelsen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)
Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til Lovforslag om skærpede optjeningsregler og hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension_den 20.11.2017.pdf; signaturbevis.txt
Kategorier: Blå

T.o.

Fra: Leif Rasmussen
Sendt: 30. november 2017 08:04
Til: Sarah Toron Sørensen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Det fremsendte udkast til lovforslag giver ikke Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anledning til bemærkninger.

Jeg skal venligst anbefale, at Arbejdstilsynet, Kontor for Arbejdsskader sættes på høringslisten for så vidt angår udkast til nye forskrifter, som kan være relevante for arbejdsskadesikringen.

Venlig hilsen

Leif Rasmussen

Direkte: 72206284
Epost: ler@aes.dk
Sikker Epost: aes@aes.dk

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

Sankt Kjelds Plads 11 • 2100 København Ø • Telefon +4572206000 • Fax +4572206020 • Web www.aes.dk

Fra: Jutta Rytter Hansen - JUT [<mailto:JUT@atp.dk>] **På vegne af** POTE
Sendt: 21. november 2017 08:33
Til: Koncernjurahøringer; UDK-horing@atp.dk; Leif Rasmussen; Fikret Filikci; PS-ordningsjurister-indbakke; Internationalaffairs
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Venlig hilsen
Jutta Rytter Hansen

atp=

Kunderådgiver • Administration
Direkte nummer 4820 4193

E-mail JUT@ATP.DK

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Tlf 7011 1213 · www.atp.dk

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de ovenfor angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

Fra: Sarah Toron Sørensen [<mailto:sts@star.dk>]

Sendt: 20. november 2017 16:25

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; ast@ast.dk; ae@ae.dk; atp@atp.dk; Dewi Dylander - DND <DND@atp.dk>; info@businessdanmark.dk; mail@dbmf.dk; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; eva@eva.dk; politik@shareholders.dk; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; info@d-i-f.dk; dj@journalistforbundet.dk; skat@landscentret.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dts@dts.dk; mail@danskeadvokater.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; fdr@fdr.dk; info@danske-seniorer.dk; dt@remove-this.datatilsynet.dk; dch@dch.dk; di@di.dk; dtl@dtl.eu; letbyrder@erst.dk; mail@finansdanmark.dk; post@finansforbundet.dk; mail@finansraadet.dk; fa@fanet.dk; foa@foa.dk; fds@skat.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fsr@fsr.dk; fdr@fdr.dk; fp@forsikringogpension.dk; fifu@f-f.dk; fsr@fsr.dk; mbf@fsr.dk; ftf@ftf.dk; 01jbs@hk.dk; 44MSJ@hk.dk; hoering@horesta.dk; hvr@hvr.dk; mette@justitia-int.org; kl@kl.dk; kontakt@kraka.dk; info@krifa.dk; ka@ka.dk; info@lf.dk; carle@nielsen.tdcadsl.dk; lederne@lederne.dk; lo@lo.dk; info@ld.dk; info@rigsrevisionen.dk; post@udsatte.dk; skat@seges.dk; sanst@sanst.dk; Jesper.Kiholm@skat.dk; POTE <pote@atp.dk>; hl@aeldremobiliseringen.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; riomfr@fo.stm.dk; ro@gl.stm.dk

Cc: Susan Therkelsen <sth@star.dk>

Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Til organisationer m.fl. på vedhæftede høringsliste

Vedhæftet sendes høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskattningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.). Der henvises til vedhæftede høringsbrev.

Vi skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet til lovforslag senest mandag den 18. december 2017, kl. 12.00.

Venlig hilsen
Sarah

Sarah Toron Sørensen
Specialkonsulent
Sociale Ydelser

Direkte telefon: 72 21 76 95
E-mail: sts@star.dk

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**
Njalsgade 72 A
2300 København S.
Tlf.: +45 72 14 20 00
Sikker e-mail: star@star.dk
Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**
Njalsgade 72 A
2300 København S.
Phone: +45 72 14 20 00
Secure e-mail: star@star.dk
Website: www.star.dk

Susan Therkelsen

Fra: Thomas Moltke Thybo - TMT <TMT@atp.dk>
Sendt: 19. december 2017 15:59
Til: Sarah Toron Sørensen; Susan Therkelsen; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Cc: Koncernjurahøringer; Thomas Moltke Thybo - TMT
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Kategorier: Blå

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har sendt udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskattningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.) i høring.

ATP er positive overfor forslaget til de nødvendige justeringer i ATP-loven og har derudover ikke nogen bemærkninger til ændringerne.

Venlig hilsen
Thomas Moltke Thybo

atp=

Senior Legal Counsel · Koncernjura
Direkte nummer +45 48 20 37 70 · Mobil +45 21 14 59 36
E-mail TMT@ATP.DK

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Telefon +45 70 11 12 13 · www.atp.dk · CVR-nr. 43405810
Følg ATP Koncernen på [Facebook](#) · [LinkedIn](#)

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A
2300 København S

Att: Sarah Toron Sørensen

København 18. december 2017

Svar til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vedrørende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatning af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)(J.Nr. 17/12635)

Danes Worldwide bemærker indledningsvis, at vi ikke blev sat på høringslisten vedrørende lovforslaget, som indebærer en ændring i retstilstanden for vores medlemmer. Vi har en væsentlig interesse i at blive hørt omkring lovændringer, som vedrører danske statsborgere, bosat i udlandet og beder derfor om fremadrettet at komme på høringslisten.

Danes Worldwide vil i øvrigt gerne understrege, at vores organisation udelukkende forholder sig til lovforslaget i det omfang, det rammer vores medlemmer. Det vil sige danskere, der er eller har været bosiddende i udlandet, ikke-danske ægtefæller, samt dansk-/dansk-udenlandske familiers børn.

Vores organisation repræsenterer mere end 200.000 udlandsdanskere over hele verden.

I juni 2016 foretog Danes Worldwide, i samarbejde med Copenhagen Goodwill Ambassadors, en undersøgelse af en række faktuelle forhold vedr. udlandsdanskere. Blandt de i alt 1.024 respondenter fra alle kontinenter Hele 66 % af respondenterne svarede eks., at de har boet mere end 10 år i udlandet. Ifølge Danes Worldwides UdlandsDanskerundersøgelse af marts 2015 med over 3.000 respondenter, bor over halvdelen mere end 15 år i udlandet.

Lovforslaget indebærer et væsentligt indgreb i disse danske statsborgeres levevilkår, fordi mange af disse personer enten er eller i fremtiden vil blive meget afhængige af deres folkepensioner - eks. danske forskere med lave indkomster eller medfølgende ægtefæller, oftest kvinder, som ikke kan af praktiske årsager eller ikke må som følge af lokal lovgivning arbejde i udlandet.¹

Selv den mindste reduktion af deres brøkpensioner vil derfor have en væsentligt negativ virkning, uden at denne effektivt kan forebygges selv ved en øjeblikkelig hjemrejse til Danmark.

Med udgangspunkt i ovenstående om væsentlig forringelse af udlandsdanskernes levevilkår foreslår Danes Worldwide helt overordnet, at man fjerner 40-års kravet fra bestemmelsen men sætter brøken til optjening af fuld folkepension til 8/10 dele af optjeningstiden, i stedet for at hæve brøken til 9/10 dele af optjeningstiden.

Danes Worldwide bemærker i den forbindelse, at vi er ikke imod selve optjeningskravet eller ændringer i kravets struktur, således at bestemmelsen er mere i overensstemmelse med den udvikling, der har været i forhold til bestemmelsen vedr. folkepensionsalderen. Vi mener dog, at de foreslåede ændringer af optjeningskravet er for unuancerede og ikke tager hensyn til det åbenlyse faktum, at udlandsdanskere ikke er én homogen gruppe.

Vi gør også opmærksom på, at udstationerede danskere i stigende grad ansættes på lokale vilkår – en udvikling vi har set særligt ifm. finanskrisen. Dette medfører, at et stigende antal danskere i udlandet ikke har specielt lukrative vilkår.

Danes Worldwide har henover sommeren 2017 i en specifik folkepensionsundersøgelse blandt udlandsdanskere, indsamlet konkrete eksempler med henblik på at bl.a. illustrere enkelte konsekvenser af tilbagetrækningsudspillet forslag om øget optjeningskrav. Undersøgelsen er i skrivende stund blevet besvaret af mere end 900 danskere fordelt over p.t. 76 lande i alle verdenshjørner. Vi har ved hjælp af denne undersøgelse identificerede 3 særligt udsatte grupper af personer, som vil få det svært med at indrette deres privatøkonomi for at afværge lovforslagets virkninger inden den i forslaget undtagelsesbestemmelse i § 6 stk. 2, 1 pkt. fastsatte dato for opnåelse af folkepensionsalderen – 1. juli 2025. Enkelte eksempler, til illustrering af dette er vedhæftet som bilag.

1. Forskere og studerende

En af de særligt udsatte grupper er danske forskere, der som bekendt kraftigt tilskyndes til at tage til udlandet af enten deres forskningsinstitutter eller for yderligere at dygtiggøre sig, etablere internationale netværk, mm. Denne gruppe danske statsborgere bygger oftest deres økonomi på bevillinger og legater, som efterlader meget lidt råderum til private pensionsopsparinger. Samtidig er deres ophold i udlandet normalt af en tidsmæssigt meget uregelmæssig karakter og giver ikke adgang til andre nationale socialpensioner end fol-

¹ Data fra afsnittet stammer fra Guldminerrapporten -

https://www.danes.dk/no_cache/nyheder/nyhed/article/guldminerrapporten-the-danish-diaspora/, samt interne medlemsundersøgelser

kepensionen i Danmark. Gruppens værdi for den danske stat er bredt anerkendt. Den viden og forskning som de bringer tilbage og som bidrager til danske virksomheder og forskningsinstitutioner, er i høj grad med til at sætte Danmark på verdenskortet. Forslagets bestemmelser om skærpelse af krav til optjening af folkepension opfordrer indirekte denne gruppe borgere til at vige fra en international forskerkarriere. Forslagets ikrafttrædelsesbestemmelser i § 6 stk. 2 efterlader meget lidt tid for mange af disse forskere, som på nuværende tidspunkt befinder sig i udlandet og som ikke vil kunne nå folkepensionsalderen i år 2025, til at afværge forslaget negative virkning på deres økonomi.

2. Medfølgende ægtefæller/partnere

En anden særlig sårbar gruppe, som vores igangværende folkepensionsundersøgelse har identificeret er medfølgende ægtefæller. Ifølge den ovenfor nævnte UdlandsDanskerundersøgelse udgør medfølgende ægtefæller 7.7 % af undersøgelsens i alt 3531 respondenter og kvinder er i klart overtal (se tabel). Disse danske kvinder i udlandet har oftest ingen indkomst overhovedet og sætter tit deres egen karriere på standby for som hjemmegående husmor at støtte ægtefællen, der bidrager til danske organisationer eller virksomheder i udlandet. Disse kvinder, for hvem det typisk er svært at opnå en arbejdstilladelse i opholdslandet, har i mange tilfælde mange foregående års skattebetaling i Danmark bag sig. Hvis optjeningsperioden for denne gruppe danskere bliver strammet som foreslået, vil livskårene for en anelig mængde være præget af angst for skilsmisse og andre voldsomme ændringer i privatsfæren, idet pensionsopsparinger følger den enkelte ægtefælle og således ikke indgår i en evt. bodeling. Er der aftalt skilsmissesæreje, står de medfølgende hustruer og mødre i en pludselig væsentligt forringet situation, såfremt deres folkepension bliver reduceret med de foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelser.

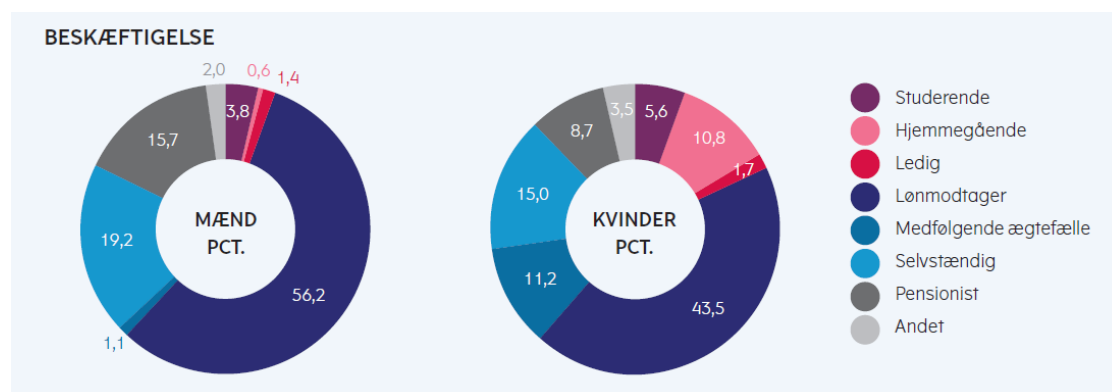
Data over beskæftigelsesfordeling:²

Ifølge undersøgelsen beskæftiger udlandsdanskere sig med følgende:

Beskæftigelse	
Lønmodtager	48 %
Selvstændig	16,5 %
Pensionist	11 %
Medfølgende ægtefælle	7,7 %
Hjemmegående	7,3 %
Studerende	5 %
Andet	3 %
Ledig	1,5 %
I alt	100 %

² UdlandsDansker-undersøgelsen

Når respondenterne opdeles efter køn, tegner der sig nedenstående billede:³

3. Manglende mulighed for tilpasning

En tredje gruppe danskere i udlandet som Danes Worldwide mener særligt bør nævnes her, er danskere med flere år i udlandet, som enten fortsat befinder sig uden for Danmarks grænser eller er flyttet hjem efter at have boet en længere årrække ude, og som pga. deres alder ikke vil kunne nå at omstille deres privatøkonomi til nye optjeningskrav. Denne særligt ramte aldersgruppe ligger mellem 48 og 58 år. Det drejer sig her mere specifikt om danskere der fra ca. 48 år, som eks. er bundet til en jobkontrakt i udlandet og som, før den evt. lovændring, ville have planer om først at vende hjem efter yderligere 4 til 5 år i udlandet. Det samme gælder eksempelvis danskere i Danmark i samme aldersgruppe, som tidligere har boet ude i en del år som yngre og som har planlagt deres pensionsforhold ud fra de gældende regler - men ikke at deres pension om få år pludseligt bliver nedsat yderligere. Disse danskere har langtfra nødvendigvis haft en indkomst i udlandet, som har givet dem tilstrækkeligt økonomisk råderum til private opsparinger. Og med så få år tilbage på arbejdsmarkedet, er det højst usandsynligt, at indkomstniveauet pludseligt vil stige. Folkepensionen bliver således deres væsentligste indtægtskilde på sigt.

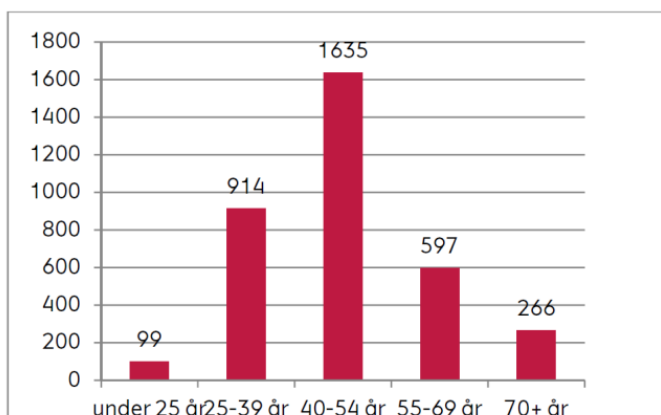
Disse danske statsborgere i alderen fra 48 år, når først folkepensionsalderen omkring år 2037. Med de foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelser har de derfor ingen muligheder for at afværge forslagets virkning på deres private økonomier.

Danes Worldwide er som nævnt enige i, at man skal optjene retten til folkepension og at også danskere i udlandet har et ansvar for selv at spare op til deres alderdom. En pludselig justering af optjeningsperioden er dog med til væsentligt at forringe levevilkår for lige netop danskere i udlandet i højere grad, end de herboende personer. Vi foreslår derfor en mere gradueret tilgang til optjeningsprincippet, for at udligne forskellen.

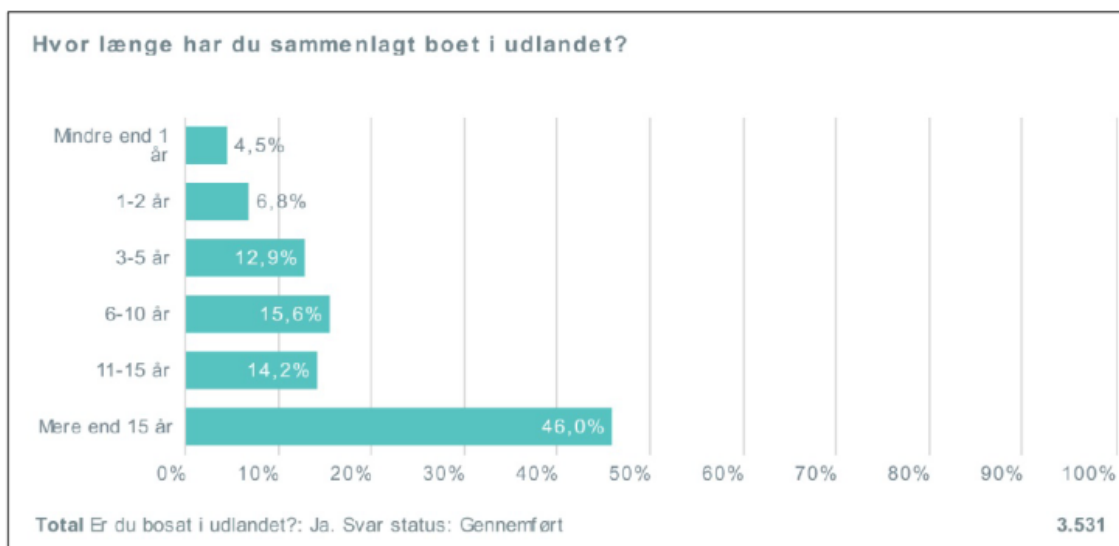
³ Dataopstilling fra DANES 3 2015

Data over aldersfordeling af danskere i udlandet:⁴

46,6 % er mellem 40-54 år og 17,0 % er mellem 55-69 år. Blandt undersøgelsens respondenter er **gennemsnitsalderen 47 år**.

Data over varighed af udlandsophold:⁵

⁴ UdlandsDansker-undersøgelsen

⁵ Ibid.

Forslag

- Brøkdelen af opholdsår som påkræves til at bevare retten til den fulde folkepension skal sættes op gradvist, i mindre trin, og på den måde følge princippet i bestemmelsen § 1 a, stk. 1 i Lov om social pension.
- Der indsættes en bestemmelse som understreger, at udlandsophold som følge af udstationeringer for den danske stat, danske virksomheder eller internationale organisationer, som Danmark er medlem af, medregnes som ophold i riget, i opgørelsen af optjeningsperioden.
- Det vil være umuligt for ukendt antal af danskere i udlandet at nå at returnere til Danmark for at optjene ret til fuld folkepension, hvis de bliver omfattet af det nye optjeningskrav fra 1. juli 2025. Ikrafttrædelsesbestemmelsen bør derfor tilpasses således, at personer i alderen fra ca. 48 og ældre kan nå at indrette deres privatøkonomi efter de nye regler. Danes Worldwide foreslår derfor, at lovens bestemmelser om ikrafttrædelse tilpasses således, at personer som først i år 2035 når folkepensionsalderen også er omfattede, således at deres i forvejen nedsatte brøk ikke reduceres yderligere, uden at de kan modarbejde effekten ved effektivt at genetablere bopælen i Danmark.
- Som et alternativ kan forslaget indeholde et evt. supplement til den foreslåede overgangsordning. Supplementet kan bygges omkring en genoptjeningsperiode for tilbagevendte udlandsdanskere, således at de, som følge af den nye lovgivning evt. fortabte brøker af pensionen, kan genoptjenes efter en kortere årrække med bopæl i Danmark.

Lovforslaget har for internationale danskere, udover den enkeltes pensionsreducering, en række konkrete skyggesider, som hverken fordrer den enkelte dansker eller Danmark positivt. I det vedhæftede bilag følger nogle udvalgte citater fra den tidligere nævnte folkepensionsundersøgelse, som Danes Worldwide mener tydeligt illustrerer en række p.t. oversete negative konsekvenser ved det fremsatte lovforslag i sin nuværende form, samt statistisk data fra de i høringssvaret nævnte undersøgelser.

De bedste hilsner

Anne Marie Dalgaard

Generalsekretær

København 17. december 2017

BILAG: Udlandsdanskernes kommentarer (juli-august 2017) til evt. folkepensionsreform, samt statistisk data fra UdlandsDanser-undersøgelsen.

UdlandsDanser-undersøgelsen er udarbejdet i 2015 som en medlemsundersøgelse, for at bl.a. afdække faktuelle forhold omkring udlandsdanskere generelt. Nederst i bilaget er der vedlagt udvalgte statistikker fra rapporten, som er med til at illustrere omfanget af forslagens virkning.

Danes Worldwide påbegyndte i juli, 2017 en kvalitativ undersøgelse af Tilbagetrækningsudspillet evt. effekter på udlandsdanskere. Undersøgelsen inkluderede en mulighed for at respondenter kunne komme med deres personlige beretninger og overvejelser omkring reformen. Følgende er et repræsentativt udvalg af citater, som bl.a. illustrerer gruppeopdelingen blandt respondenterne.

Forskere og studerende:

[Dansk forsker i USA, 32 år](#)

[2 år i udlandet](#)

Som forsker er det nødvendigt at arbejde i udlandet en årrække for at få international erfaring og skabe et netværk. For at opnå offentlige forskningsmidler er det nødvendigt med denne erfaring. Derfor giver det ingen mening at straffe mig med at tage retten til folkepension fra mig og fra min mand, som har sat sin karriere på hold for, at jeg kan forske i udlandet.

[Dansk forsker i Danmark, 40 år](#)

[12 år i udlandet](#)

Som studerende og forsker med indkomst gennem legater har jeg ingen anden pensionsopsparing. Som forsker bidrager jeg til vidensformidling også til danske akademiske institutioner under mine udlandsophold, som jeg forventer der vil komme flere af i fremtiden, hvorfor det samlede antal år i udlandet ligeledes forventes at blive endnu højere.

Dansk forsker/student i England, 33 år 6 år i udlandet

Jeg er i netop den situation beskrevet i eksemplet. Jeg tog til England som 27-årig for at tage ph.d. i Oxford, der tog fire år. I den akademiske verden (i hvert fald i matematik) er der forventning/krav om, at man har adskillige års udenlandserfaring (primært efter en ph.d) før, man kan blive fastansat på et dansk universitet. Hvis man kun må være udrejst i 5 år inden man mister retten til fuld folkepension, så vil det stort set ikke være muligt at gå efter en akademisk karriere uden at miste retten til fuld folkepension.

Dansk forsker/student, 32 år 3 år i udlandet

Jeg har tilbragt 2 år i udlandet i forbindelse med mit kandidatstudie og min ph.d. (ansat af Aarhus universitet). Hvis jeg fortsætter en forskerkarriere eller får ansættelse, der indebærer ophold i den region, jeg har specialiseret mig indenfor, vil jeg hurtigt blive ramt af mere end fem år i udlandet (dog vil jeg have betalt skat i Danmark størstedelen af min totale tid i udlandet).

Dansk forsker i Danmark, 40 år 2 år i udlandet

Jeg er assoc. professor, og opholder mig som gæstprofessor i udlandet ca. hver 4. år for at komme tæt på frontforskning inden for mit felt – som bliver problematisk med dette lovforslag

Dansk forsker i Canada, 34 år 2 år i udlandet

Jeg er i et internationalt parforhold, og da både min partner og jeg forsøger at skabe os en forskerkarriere (hvilket nødvendigvis er et internationalt projekt), er det meget sandsynligt, at jeg vil komme til at bo mindst fem år i udlandet.

Manglende mulighed for tilpasning:

Dansker i Grækenland, 54 år 16 år i udlandet

Ingen øvrige pensionsopsparinger/rettigheder

Som jeg ser det, vil det blive en meget svær alderdom for mit vedkommende. Uanset om jeg bliver i Grækenland eller vender tilbage til Danmark.

Dansker i Portugal, 52 år

4 år i udlandet

Ingen øvrige pensionsrettigheder, begrænset privat pension

Jeg overvejer, om jeg overhovedet kan blive i Portugal. Jeg er bekymret for at miste min ret til pension eller få den stærkt reduceret. Jeg har en ret begrænset privat pension.

Samtidig risikerer jeg – hvis jeg bliver alvorligt syg og mister min arbejdsevne – at skulle på integrationsydelse, hvis jeg vil hjem til min danske familie. Det er jo absurd.

Dansker i USA, 53 år

25 år i udlandet

Ubetydelige pensionsrettigheder/opsparinger

Jeg har tilbragt flere år i Danmark end i udlandet, og da mine børn er på vej til Danmark som lønmodtagere regner jeg med at flytte med dem. Jeg vil så bo i Danmark som lønmodtager og derefter som pensionist sammen med min familie som alle bor i Danmark. Den optjente pension fra USA kommer til at ligge på ca. 1.400 kr. om måneden, som man ikke kan leve af. Så hvis pensionen bliver skåret for meget, vil jeg simpelthen ikke have nok penge til at blive pensionist. Jeg mener ikke, jeg kan tage pensionen med mig fra USA.

Dansker i Tyskland, 55 år

25 år i udlandet

Ubetydelige pensionsrettigheder/opsparinger

Den pension jeg har optjent i Tyskland er minimal (230€/mnd.).

Dansker i Frankrig, 49 år

29 år i udlandet

Ingen øvrige pensionsopsparinger/rettigheder

Det der bekymrer mig mest er, at EU-borgere lader til meget nemt at komme i klemme mellem de forskellige landes regler. Jeg er bekymret for ikke at kunne få udbetalt fuld pension, på trods af at jeg har arbejdet, siden jeg blev 21 år.

Dansker i Storbritannien, 49 år

16 år i udlandet

Ingen øvrige pensionsopsparinger/rettigheder

Jeg ville allerede nu ikke kunne optjene nok år til at få fuld dansk folkepension, og det nye forslag vil kun gøre det værre for mig. Som dansker bosiddende i England har Brexit-afstemningen medført, at jeg nu er helt sikker på at vende tilbage til Danmark indenfor de næste par år. Det bliver svært under alle omstændigheder, og jeg kommer under stort økonomisk pres med det svage pund osv., så jeg vil få endnu mere brug for folkepensionen end forventet.

Jeg har altid insisteret på, at jeg er dansker og ikke vil have engelsk statsborgerskab. Det betyder, at hverken jeg eller mine børn kan få nogen som helst støtte herovre – og nu bliver jeg også straffet af Danmark. Ikke godt!

[Dansker i Spanien, 53 år](#)

[7 år i udlandet](#)

[Ingen øvrige pensionsopsparinger/rettigheder](#)

Vi vender sandsynligvis tilbage til Danmark indenfor nogle få år, hvorefter jeg vil have boet omkring 10 år udenfor Danmark og vil få reduceret min folkepension i Danmark.

I Spanien, hvor jeg bor, når jeg ikke at få ret til noget som helst. Det bidrag, jeg betaler til det spanske sociale sikkerhedssystem, går dermed delvist til spilde (nogle af pengene går til sundhedsvæsenet og de er jo på ingen måde spildt).

Medfølgende partnere:

[Medfølgende ægtefælle til dansker i USA, 39 år](#)

[4.5 år i udlandet](#)

Som medrejsende hustru er man i en meget sårbar situation: Man optjener ikke pension, når man er udsendt. Og hvis folkepensionen udhules pga. udlandsophold, så er man ekstra sårbar, hvis det skulle komme til skilsmisse senere i livet. Uheldig lovgivning, som kan medføre at færre – både medarbejdere og medfølgende ægtefælle – ønsker at lade sig udstationere. Det kan også medføre, at man fx ikke ønsker at komme hjem til DK, og at DK dermed går glip af værdifulde kompetencer.

[Medfølgende ægtefælle til dansker i Singapore, 37 år](#)

[5 år i udlandet](#)

Hvis det er med tilbagevirkende kraft, vil jeg blive ramt, såfremt folkepensionen eksisterer til den tid. Jeg har været medfølgende hustru til en mand ansat på lokal kontrakt og har derfor et hul i min egen pensionsopsparing. Min mand er ansat i et dansk selskab, men på lokale vilkår og med lokal løn. Vi kan ikke spare op på disse vilkår. Flere og flere udsendes på lokale kontrakter, og det er ikke længere en økonomisk fordel, hvorfor argumentet om at udstationerede ofte bringer opsparing med tilbage ikke længere holder. Vi planlægger at være ude i 7-8 år i alt.

[Medfølgende ægtefælle til dansker i Italien, 57 år](#)

[28 år i udlandet](#)

Jeg er medfølgende partner til min mand, der har arbejdet 16 år i Italien for en dansk virksomhed. Jeg har været ansat i en privat italiensk virksomhed i 3,5 år, og senere drevet selvstændig virksomhed men dette er ikke nok til at optjene pension i Italien. Jeg kan derfor kun opnå en meget mindre pension med de aftalte ændringer.

Medfølgende ægtefælle til dansker i Singapore, 57 år 8-10 år i udlandet

Min partner har arbejdet 9 år i udlandet for dansk firma. Som medfølgende partner har jeg ikke arbejdet og dermed hverken optjent pension eller ret til fuld dansk folkepension. Jeg har kun nået at spare lidt privat pension op, da jeg arbejdede i DK. Det er ekstra sårbart at være medfølgende partner (især i tilfælde af evt. skilsmisse), da jeg heller ikke vil få del i min partners opsparede private pension iflg. nyere danske regler om at pensionen følger den enkelte.

Medfølgende ægtefælle til dansker i USA, 56 år 10 år i udlandet

Konsekvensen bliver stærkt forringet levestandard og evig skræk for skilsmisse, udelukkende fordi det økonomisk vil være uoverskueligt.

Øvrige kommentarer:

Dansk lønmodtager i Kina, 60 år 9 år i udlandet

Ingen øvrige pensionsopsparinger/rettigheder

Jeg havde tænkt mig at fortsætte arbejdet her 3-5 år mere, men med de nye regler vil jeg muligvis stoppe før for at undgå forringet pension. Jeg er General Manager i et dansk firma og mener, man totalt mangler fokus på en anden gruppe danskere i udlandet, som jeg kender mange eksempler på – danskere mellem 35-55 år som har arbejdet 7-10 år for danske virksomheder i Kina: Disse vil blive ramt uanset om de afbryder deres arbejde og nu rejser hjem til DK eller ej. En utrolig urimelig ændring. Langt de fleste har ingen firmabetalt pension kun egen opsparing. Det er en myte, at udlandsdanskere helt generelt tjener store beløb. Samtidig med den uhørt krænkende behandling af familiesammenføringer for hjemrejsende udlandsdanskere med udenlandsk mand/kone/børn er rigtig mange udlandsdanskere (Læs: forretningsfolk arbejdende for danske interesser) blevet meget urimeligt behandlet i 2016/2017.

Dansker (anden beskæftigelse) i Peru, 37 år 10.5 år i udlandet

Ingen øvrige pensionsopsparinger/rettigheder

Min tid i Peru har allerede kostet mig en masse i pension og lagt sammen med at min kone er peruaner og at vi som tingene er nu ikke kan flytte til Danmark, så forventer jeg hverken nogen folkepension eller mulighed for noget liv i Danmark.

Dansk lønmodtager i USA, 54 år

31 år i udlandet

Har optjent anden pension

Det faktum at mit eget fædreland forringer folkepensionen for os, som har vovet os ud i den store verden, er endnu et tegn på, at man ikke kan se fidusen ved at have danskere som ambassadører ude i verden. Mange af os betaler stadig ejendomsskat i DK og betalte da skat, mens vi boede og arbejdede der.

Dansk lønmodtager i Norge, 47 år

7 år i udlandet

Har optjent anden pension

Hvis reglerne ændres som foreslået, vil jeg allerede nu være i en situation, hvor jeg har boet for mange år i udlandet til at få fuld dansk pension – uanset om jeg øjeblikkeligt flytter til DK. Jeg vil ikke have mulighed for at opnå 9/10 af årene i DK, medmindre jeg venter til jeg er 85 med pension. Og bliver jeg aktuelt bare 6 måneder mere her, så kan jeg først få fuld dansk pension hvis jeg venter til, jeg er over 90 med at pensionere mig.

Dansk lønmodtager i Forenede arabiske emirater, 47 år

16 år i udlandet

Ingen øvrige pensionsopsparinger/rettigheder

6 års arbejde for dansk organisation i udlandet

Jeg regner med at blive ramt endnu hårdere af de nye regler, som bliver med tilbagevirkende kraft, hvilket ikke burde være muligt.

Jeg finder disse regler unødige, fordi folkepensionen bliver nedsat til minimum, hvis man har en formue. Jeg har haft hus i DK under en stor del af mit udenlandsophold og jeg er skattepligtig i DK under paragraf 33a, hvilket også gør lovgivningen mærkelig.

Min kone har været hjemmegående i samme periode, så hun bliver i princippet endnu hårdere ramt – hvad vil eksempelvis ske med hende, hvis vi blev skilt?

Det er interessant, at man vil straffe danskere for at bo i udlandet og nu gør det endnu sværere fremadrettet. Fremtiden er endnu mere at arbejde på tværs af landegrænser.

Dansk lønmodtager i Rusland, 48 år

18 år i udlandet

Ingen øvrige pensionsopsparinger/rettigheder

Jeg har en klar ide om at flytte hjem efter endt udstationering, og hvis loven bliver vedtaget vil jeg blive hårdt ramt med de nye regler – det havde jeg ikke set komme, da jeg sagde ja til at repræsentere danske virksomheder i udlandet. Håbløst.

Susan Therkelsen

Fra: Anette Lindberg <al@eva.dk>
Sendt: 21. november 2017 09:01
Til: Sarah Toron Sørensen; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Susan Therkelsen
Cc: Martin Baunsgaard Schreiber
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Kategorier: Blå

Sagsnummer: 17/00037

Danmarks Evalueringsinstitut har ingen bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love.

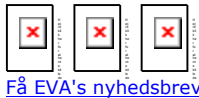
Med venlig hilsen

Anette Lindberg
Kontorfuldmægtig

D +45 3525 4640
E al@eva.dk

Danmarks Evalueringsinstitut
Østbanegade 55, 3. sal
2100 København Ø
T +45 3555 0101 | www.eva.dk

[Få EVA's nyhedsbrev](#)

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering

Sarah Toron Sørensen

sts@star.dk

Høringssvar om lovforslag om ændring af lov om social pension m.v.

DA kan støtte de foreslåede lovændringer, som udmønter dele af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet* fra juni 2017. Ændringerne udmønter syv forskellige dele af aftalen.

18. december 2017
JET

Dok ID: 113537

Med ændringerne bliver der skabt en større fleksibilitet ved udbetaling af tillæg til opsat pension og at reglerne for at optjene ret til fuld pension og førtidspension skærpes, herunder at de samme regler gælder for danskere, flygtninge og andre udlændinge.

DA lægger til grund, at også ansatte i humanitære organisationer er omfattet af § 8, stk. 1, nr. 4 i lov om social pension. Herefter er ophold i udlandet som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab sidestillet med bopæl i Danmark.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Jens Trolldborg

03.01.2018

Høring over lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har den 20. december 2017 sendt ovennævnte lovforslag i høring med frist for bemærkninger den 3. januar 2018.

Dansk Flygtningehjælp skal beklage, at organisationen ikke fik tilsendt høringen i første omgang d. 20. november 2017 og beklage den meget korte tidsfrist henover julen, hvilket begrænser muligheden for at komme med uddybende bemærkninger.

Dansk Flygtningehjælps bemærkninger i det følgende er opdelt i 1) Generelle bemærkninger, 2) Bemærkninger til enkelte elementer, 3) Vurdering af sociale konsekvenser.

1. Generelle bemærkninger

Lovforslaget fremsættes som led i udmøntningen af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*, som regeringen indgik med Dansk Folkeparti i juni 2017. Lovforslaget indebærer, at bopælskravet for optjening af ret til fuld folkepension, supplerende pensionsydelse (ældrecheck) og førtidspension strammes.

Det foreslås herudover, at optjeningsreglerne for ret til fuld førtidspension ændres, så flygtnings mulighed for at medregne bopælstiden i hjemlandet ophæves, og flygtninge skal fremover have mindst 3 års fast bopæl i Danmark for at åbne retten til førtidspension. Flygtninge vil dermed blive omfattet af samme regler om optjening af ret til førtidspension som øvrige udlændinge og danskere, som har haft ophold i udlandet.

1. Dansk Flygtningehjælp er kritisk overfor optjeningsprincip af velfærdsydelser for anerkendte flygtninge, som er tvunget på flugt og er kommet til Danmark for at opnå beskyttelse. Hovedparten af flygtninge har ikke haft mulighed for at forberede deres flugt, opspare penge til etablering i et nyt land eller medbringe eventuel opsparing. Dansk Flygtningehjælp mener ikke, at flygtnings situation kan sammenlignes med andre udlændinge og danskere.
2. Dansk Flygtningehjælp vil opfordre til, at det genvurderes, hvorvidt de foreslåede optjeningsprincipper er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser herunder Flygtningekonventionen, Handicapkonventionen og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Dansk Flygtningehjælp påpegede i 2010 og 2015 i høring om ændringer af regler vedrørende optjening af ret til folkepension, at ifølge Flygtningekonventionens artikel 23 skal staterne give flygtninge samme behandling som egne statsborgere, når det drejer sig om offentlig hjælp og understøttelse. Det fremgår desuden af Flygtningekonventionens artikel 24, 1 (b), at staterne skal give flygtninge samme behandling som egne borgere i forhold til lovbestemmelser om social tryghed, herunder bestemmelser i relation til alderdom.

Dansk Flygtningehjælp vil opfordre til, at de foreslåede ændringer af reglerne genovervejes i relation til Flygtningekonventionens bestemmelser om ligebehandling.

2. Bemærkninger til enkelte elementer

I lovforslaget forslås, at kravene til optjening af folkepension, ældrecheck og førtidspension skærpes. De skærpede krav for optjening af ret til fuld folkepension, fuld ældrecheck og fuld førtidspension vil i høj grad ramme flygtninge. Reglerne skal træde i kraft d. 1. juli 2018 og omfatte alle, der opnår folkepensionsalderen d. 1. juli 2025 eller senere.

Folkepension

I 1984 blev der gennemført en lovændring vedrørende optjeningsprincippet for folkepension, så flygtnings bopælstid i hjemlandet blev medregnet på linje med bopælstiden i Danmark. Det skete ud fra et ønske om at sikre flygtninge reel ligestilling med danskere. I forhold til pension har flygtninge som udgangspunkt ikke haft samme mulighed som danskere for at spare op til pension - hverken i flugtperioden eller siden ankomsten til Danmark.

Reglerne vedrørende folkepension er ændret flere gange, og senest i 2015 blev reglerne om optjening af ret til folkepension for flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven, ændret og harmoniseret med reglerne for opgørelse af bopælstid for ret til folkepension for danskere og andre udlændinge.

Det aktuelle lovforslag indbefatter, at optjeningsperioden for ret til fuld folkepension og fuld ret til ældrechecken øges til 9/10 fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra folkepensionen ydes. Hvis personen ikke opfylder betingelsen for fuld folkepension, så modtages en procentandel af folkepensionen.

Forslaget skønnes at berøre ca. 93.000 personer årligt, når skærpelse af bopælstiden for optjening af ret til fuld folkepension, ældrecheck og førtidspension er fuldt indfaset i årene omkring 2045. Heraf 78.000 folkepensionister og 15.300 førtidspensionister.

Det må forventes, at flygtninge udgør en relativ stor andel af denne gruppe blandt andet, fordi flygtnings mulighed for at opnå ret til fuld folkepension og ældrecheck reduceres med den stigende optjeningsperiode og i takt med den stigende pensionsalder, og fordi de ofte er kommet til Danmark midt i voksenlivet.

Førtidspension

I de nugældende regler for flygtninge, der har fået opholdstilladelse efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven, er der tre undtagelser, hvad angår ret til og optjening af førtidspension: 1) Der stilles ikke krav om dansk statsborgerskab, 2) Ved opgørelse af bopælstiden medregnes bopælstid i hjemlandet og 3) Der stilles ikke krav om 3 års bopæl i Danmark før man kan søge om førtidspension.

Lovforslaget indebærer, at optjeningsperioden for ret til fuld førtidspension øges til 9/10 fra det fyldte 15. år til det tidspunkt, hvorfra førtidspensionen tilkendes. Lovforslaget indebærer desuden en såkaldt harmonisering af optjeningsreglerne for førtidspension, så flygtninge fremover skal have haft mindst 3 års fast bopæl i Danmark for at åbne retten til førtidspension. Optjeningen af ret til førtidspension skal desuden opgøres på grundlag af bopælstid i Danmark. Hvis personen ikke opfylder betingelsen for fuld førtidspension, så modtages en procentandel af førtidspensionen.

Lovforslaget bryder dermed med det politiske princip vi har haft i Danmark om at sikre flygtninge reel ligestilling på førtidspensionsområdet. Dansk

Flygtningehjælp beklager dybt denne ændring og vil opfordre til, at forslaget genovervejes.

I lovbemærkningerne vurderes, at det er foreneligt med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at harmonisere flygtnings ret til førtidspension med andre udlændinge og danskeres ret hertil, idet alle grupper herved ligestilles. Det vurderes, at forslaget ikke er udtryk for forskelsbehandling, idet der er tale om ophævelse af en særlig gunstig retsstilling for flygtninge.

Dansk Flygtningehjælp mener ikke, at flygtninge kan sidestilles med andre udlændinge og danskere, som har boet en årrække i udlandet. Flygtninge er tvunget på flugt fra deres hjemland, hvorfor de søger beskyttelse i et nyt land. Flygtninge har ikke mulighed for at gøre brug af eventuelle sociale eller optjente rettigheder i hjemlandet. Flygtninge har som udgangspunkt ikke samme muligheder for privat opsparing til alderdommen gennem private pensionsforsikring eller formue på grund af flugtperioden og etableringen af en tilværelse i et nyt land og har i udgangspunktet ikke mulighed for at flytte til et andet land.

Der vil samtidig være flygtninge med dårligt helbred, som ikke har mulighed for at opnå ordinær beskæftigelse og forbedre deres økonomi efter ankomsten til Danmark via lønindtægt, arbejdsmarkedspension og opsparing.

Flygtninge, som får tilkendt førtidspension efter 3 års bopæl i Danmark, vil få en meget lav procentandel af fuld førtidspension, da den alene blive optjent på grundlag af bopælstid i Danmark. Førtidspensionen vil kunne suppleres op til integrationsydelsesniveau efter lov om aktiv socialpolitik.

Når flygtninge opfylder opholdskravet om at have boet i Danmark i mindst 7 år ud af de seneste 8 år, vil de opfylde kravet om at opnå ret til kontant- eller uddannelseshjælp. De kan herefter få suppleret deres lave procentandel af førtidspension op til kontanthjælpsniveau.

Det vil i praksis betyde, at flygtninge som har fået tilkendt førtidspension fastholdes på den meget lave integrationsydelse i en årrække. Det på trods af, at integrationsydelse blev indført som et økonomisk incitament til at komme i ordinær beskæftigelse.

Dansk Flygtningehjælp vil gerne understrege, at førtidspensionister er blevet tilkendt førtidspension på grund af fysisk og psykisk sygdom og varig nedsat arbejdsevne, hvorfor de netop ikke kan arbejde.

Ifølge lovbemærkningerne skønnes harmonisering af regler for flygtninges optjening af førtidspension at berøre ca. 7.800 personer årligt omkring år 2048, når samtlige flygtninge, der modtager førtidspension, kan forventes at være omfattet af de nye regler.

Dansk Flygtningehjælp vil gerne påpege, at flygtninge er overrepræsenterede i forhold til tilkendelse af førtidspension. Ankestyrelsen (2012) har lavet en analyse af tilkendelser af førtidspension til flygtninge og øvrige ikke-vestlige indvandrere. Den viser bl.a., at i 2011 fik 18 ud af 1000 flygtninge tilkendt førtidspension, mens det til sammenligning var 6 ud af 1000 øvrige ikke-vestlige indvandrere og 4 ud af 1000 for etniske danskere.

Ankestyrelsens analyse viser desuden, at i 2011 fik 76 procent af flygtningene tilkendt førtidspension på baggrund af en psykisk lidelse, mens tallet var 53 procent for de øvrige ikke-vestlige indvandrere og 47 procent for etniske danskere. I de situationer, hvor flygtninge bliver tilkendt førtidspension på baggrund af en psykisk lidelse, er det oftest på baggrund af nervøse og stressrelaterede lidelser – særligt PTSD. I 2011 var det i alt 55 procent af flygtninge som fik tilkendt førtidspension på baggrund af nervøse og stressrelaterede lidelser - primært PTSD, mens tallet for ikke-vestlige indvandrere var 21 procent og 9 procent for etniske danskere.

Dansk Flygtningehjælp vil gerne fremhæve, at mange flygtninge, der kommer hertil, har oplevet alvorlige hændelser i hjemlandet og under selve flugten. De kan være stærkt psykisk og fysisk påvirket og have alvorlige helbreds-mæssige udfordringer, hvilket overrepræsentationen af førtidspensionister med diagnosen PTSD er en konsekvens af.

Dansk Flygtningehjælp vil derfor opfordre til, at det tages i betragtning, at flygtninge befinder sig i en særlig udsat situation også i forhold til helbred og arbejdsevne.

3. Vurdering af sociale konsekvenser

Dansk Flygtningehjælp finder generelt, at der er grund til at være bekymret for, at de forringede økonomiske vilkår for folkepensionister og førtidspensionister vil have negative konsekvenser for deltagelsen i det sociale liv i det omgivende samfund og dermed skabe dårligere vilkår for integrationen.

Lovforslaget vil medføre, at der vil være en voksende gruppe af flygtninge i Danmark, som ikke vil have ret til de fulde pensionsydelse, fordi de er kom-

met til landet som voksne. Det må forventes, at få flygtninge på sigt vil opfylde betingelserne for fuld folkepension, fuld ældrecheck og fuld førtidspension, når de foreslåede regler er fuldt indfaset. De vil på grund af deres alder, og for førtidspensionisters vedkommende nedsatte arbejdsevne på grund af helbred, ikke have samme mulighed for at bringe sig ud af den økonomiske trængte situation gennem beskæftigelse, som integrationsydelses- og kontanthjælpsmodtagere har.

Lovforslaget vil betyde, at flygtninge får en alderdom under meget vanskelige økonomiske vilkår og for nogens vedkommende direkte fattigdom som følge af mange år på lave sociale ydelser. Denne situation skal sammenholdes med, at mange flygtninge ikke har de samme muligheder som andre ældre for at trække på netværk og familie.

De berørte ældre, førtidspensionister og familier vil kun være berettiget til en procentdel af folkepension, ældrechecken og førtidspension som trods supplerung i form af personligt tillæg og eventuel boligstøtte vil være mindre end andres. De vil være tvunget til at søge om hjælp til nødvendige udgifter som fx medicin, tandbehandling, varme og transportudgifter. Det er administrativt krævende at søge disse ydelser, hvorfor det må forventes, at nogen ikke får det gjort, og samtidig vil det for flere opleves som stigmatiserende løbende at skulle søge om støtte til udgifter i hverdagen. Dansk Flygtningehjælp vil gerne fremhæve, at flere flygtninge på førtidspension og folkepension har forsørgerpligt over hjemmeboende børn.

Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) beskriver i publikationen "Ældre indvandrere og flygtnings økonomiske situation" fra 2016, at antallet af ældre med ikke-vestlig baggrund er stigende i Danmark. Disse ældre er langt fattigere end ældre med dansk baggrund, hvilket gælder både flygtninge og arbejdskraftindvandrere. Den dårligere økonomiske situation for denne gruppe af ældre skyldes lavt uddannelsesniveau, få år på det danske arbejdsmarked, mangel på privat opsparing, en relativ kort opholdstid i Danmark, som medfører, at de modtager brøkpension og ikke den fuld folkepension.

Ifølge SFI betegnes 1 pct. af etniske danskere mellem 65 år og 74 år som "økonomiske fattige", mens tallet er 10-30 pct. for gruppen af ældre indvandrere og flygtninge i den alder - afhængig af nationalitet og den valgte opgørelsesmetode.

SFI konkluderer, at en klart større andel af ældre med flygtninge- og indvandrerbaggrund lever i fattigdom end ældre med etnisk dansk baggrund, og

den dårlige økonomi kan give store udfordringer i hverdagen. I dag er ældre flygtnings økonomiske situation lidt bedre end arbejdskraftindvandrere, da flygtninge oftere modtager fuld folkepension end brøkpension som arbejdskraftindvandrere. Det skyldes reglen om, at flygtnings bopælstid i hjemlandet blev medregnet i optjeningsperioden frem til lovændringen i 2015, som nævnt tidligere. Ældre flygtnings økonomi er fortsat langt dårligere end etnisk danske ældres. Dansk Flygtningehjælp har således en forventning om, at ældre flygtnings økonomiske situation forværres i takt med indfasning af de foreslåede regler.

Ifølge SFI var der i 2016 ca. 14.400 personer med ikke-vestlig baggrund i aldersgruppen 65-74 år og ca. 6.500 personer over 75 år, mens der er 33.100 personer i aldersgruppen 55-64 år. Der er således en større gruppe med ikke-vestlig baggrund, som nærmer sig pensionsalderen.

Afsluttende sammenfatning

Dansk Flygtningehjælp vil opfordre til, at de foreslåede ændringer genovervejes i relation til Flygtningekonventionens bestemmelser om ligebehandling. Dansk Flygtningehjælp vil samtidig opfordre til, at det gennemtænkes, hvilke sociale og økonomiske konsekvenser lovforslaget vil have for en større gruppe pensionister, førtidspensionister og børnefamilier, som i forvejen befinder sig i en udsat situation som flygtninge i Danmark. Det bør grundigt overvejes, hvad det er for et ældreliv vi tilbyder anerkendte flygtninge og svært syge flygtninge, som opfylder betingelserne for førtidspension i Danmark.

Dansk Flygtningehjælp vil på den baggrund anbefale, at flygtnings tidligere undtagelse fra optjeningsregler i forhold til folkepension genindføres, og de foreslåede ændringer af optjeningsregler i forhold til førtidspension tilbagetrækkes.

Med venlig hilsen

Christian Friis Bach, Generalsekretær
Dansk Flygtningehjælp
Email.: christian.friis.bach@drc.dk
Direkte tlf. +45 3373 5130

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S

Sendt til: sts@star.dk, sth@star.dk og
star@star.dk med kopi til jm@jm.dk

7.december 2017

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2017-112-0803
Dok.nr. 454779
Sagsbehandler
Cathrine Engsig
Sørensen
Direkte 3319 3229

Vedrørende høring over udkast til lov om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til opjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Ved e-mail af 21. november 2017 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Datatilsynet skal i den anledning udtale følgende:

1. Tilsynet forudsætter, at enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med de i lovforslagene beskrevne aktiviteter skal ske under behørig iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning om behandling af personoplysninger.

Datatilsynet kan navnlig pege på følgende regler i den gældende persondatalov¹:

- Grundbetingelserne i persondatalovens § 5 om god databehandlings-skik, saglighed, proportionalitet, datakvalitet og sletning.
- Behandlingsbetingelserne i persondatalovens § 6 om almindelige personoplysninger, §§ 7 og 8 om følsomme personoplysninger, § 11 om personnumre samt § 27 om overførsel af personoplysninger til tredjelande.
- Reglerne om de registreredes personers rettigheder i kapitel 8-10, herunder
 - Den dataansvarliges oplysningspligt ved modtagelse/indsamling af oplysninger, jf. persondatalovens §§ 28 og 29.
 - Den registreredes ret til indsigt og øvrige rettigheder.
- Reglerne om datasikkerhed i §§ 41 og 42 – kravet om fornødne sikkerhedsforanstaltninger, skriftlig databehandleraftale og kontrol med databehandleren.

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

2. Det bemærkes for en god ordens skyld, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsforskrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Datatilsynet forudsætter, at tilsynet bliver hørt over eventuelle bekendtgørelser, der skal udstedes i medfør af loven, i det omfang disse har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

3. Datatilsynet skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, persondataloven fra og med 25. maj 2018 erstattes af databeskyttelsesforordningen².

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Cathrine Engsig Sørensen

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

Susan Therkelsen

Fra: Sarah Toron Sørensen
Sendt: 23. november 2017 13:33
Til: Susan Therkelsen
Emne: VS: Udkast til lovforslag vedr. ændret beregning af brøkpension (sendt til høring 21-11-2017)
Vedhæftede filer: Udkast til Lovforslag om skærpede optjeningsregler og hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension_den 20.11.2017.pdf
Kategorier: Blå

Fra: Hans Bækgaard (DØRS)
Sendt: 23. november 2017 11:01
Til: Sarah Toron Sørensen
Emne: Udkast til lovforslag vedr. ændret beregning af brøkpension (sendt til høring 21-11-2017)

Kære Sarah

Jeg vil gøre opmærksom på, at der i bemærkningerne til lovforslaget er en inkonsistens mellem beskrivelsen af overgangsordningen under "Beskæftigelsesministeriets overvejelser" side 11 i vedhæftede og den konkrete beskrivelse side 12.

De to formuleringer er:

Side 11:

Overgangsordning

For at sikre, at personer, der efter de gældende regler allerede har eller kunne have nået at optjene ret til fuld folkepension inden overgang til folkepension, skal der ved udformning af ikrafttrædelsesbestemmelsen tages højde for, at disse personer - både som følge af forslaget's øgede krav til optjening og forhøjelsen af folkepensionsalderen til 67 år – fortsat har mulighed for at kunne optjene ret til fuld folkepension efter de foreslåede regler. Desuden skal det sikres, at personer, for hvem, der er påbegyndt sag om førtidspension før 1. juli 2018, ikke omfattes af de skærpede optjeningsregler.

Side 12:

2.1.3.6. Overgangsregler for optjening af ret til folke- og førtidspension

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2018, og at den nye model for optjening af ret til folke- og førtidspension på baggrund af bopælstid i 9/10 af optjeningsperioden omfatter alle, der når folkepensionsalderen den 1. juli 2025 eller senere. Herved sikres, at personer, der ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2018 allerede har optjent ret til fuld folkepension efter de gældende regler, har mulighed for at optjene ret til fuld folkepension efter de foreslåede regler gældende fra 1. juli 2025.

Eksempel: En person der er født i 1960 og som tidligere har haft bopæl i udlandet i 10 år. Ifølge førstnævnte vil denne person "kunne have nået at optjene ret til fuld folkepension inden overgang til folkepension" "efter de gældende regler", men vil ikke opnå fuld pension efter overgangsreglerne de nye regler som beskrevet side 12.

Mvh
Hans

Hans Bækgaard

Chefkonsulent

De Økonomiske Råd
Amaliegade 44
1256 København K

Arbejde: 3344 5811

Mail: hab@dors.dkHjemmeside: www.dors.dk

Susan Therkelsen

Fra: 1 - ERST Høring <hoering@erst.dk>
Sendt: 15. december 2017 12:09
Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Sarah Toron Sørensen; Susan Therkelsen
Emne: Erhvervsstyrelsens høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det social(ERST Sagsnr: 2...
Kategorier: Blå

Kære Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Erhvervsstyrelsen har modtaget høring vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.).

Høringen giver ikke Erhvervsstyrelsen (herunder TER) anledning til bemærkninger, idet styrelsen vurderer, at høringen ikke er erhvervsrelevant.

Med venlig hilsen

Christina Gardshodn

Stud.jur.

ERHVERVSTYRELSEN
Direktionssekretariatet - Team Jura

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291355
E-mail: ChrGar@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Susan Therkelsen

Fra: Morten Holm Bundgaard <mhb@fanet.dk>
Sendt: 18. december 2017 16:49
Til: Sarah Toron Sørensen; Susan Therkelsen; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Cc: Mariane Dissing; Merete Preisler
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Kategorier: Blå

FA takker for høring af den 20. november 2017 og har ikke bemærkninger til den del af lovforslaget, der drejer sig om skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension.

FA henviser til Forsikring & Pensions bemærkninger til ændringerne af reglerne for udbetaling af tillæg for opsat pension.

Med venlig hilsen

Morten Holm Bundgaard
Juridisk konsulent
mhb@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1622

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](#)

Fra: Sarah Toron Sørensen [<mailto:sts@star.dk>]

Sendt: 20. november 2017 16:25

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; ast@ast.dk; ae@ae.dk; atp@atp.dk; dnd@atp.dk; info@businessdanmark.dk; mail@dbmf.dk; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; eva@eva.dk; politik@shareholders.dk; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; info@d-i-f.dk; dj@journalistforbundet.dk; skat@landscentret.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dts@dts.dk; mail@danskeadvokater.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; fdr@fdr.dk; info@danske-seniorer.dk; dt@remove-this.datatilsynet.dk; dch@dch.dk; di@di.dk; dtl@dtl.eu; letbyrder@erst.dk; mail@finansdanmark.dk; post@finansforbundet.dk; mail@finansraadet.dk; Finanssektorens arbejdsgiverforening <fa@fanet.dk>; foa@foa.dk; fds@skat.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fsr@fsr.dk; fdr@fdr.dk; fp@forsikringogpension.dk; fifu@f-f.dk; fsr@fsr.dk; mbl@fsr.dk; ftf@ftf.dk; 01jbs@hk.dk; 44MSJ@hk.dk; hoering@horesta.dk; hvr@hvr.dk; mette@justitia-int.org; kl@kl.dk; kontakt@kraka.dk; info@krifa.dk; ka@ka.dk; info@lf.dk; carle@nielsen.tdcadsl.dk; lederne@lederne.dk; lo@lo.dk; info@ld.dk; info@rigsrevisionen.dk; post@udsatte.dk; skat@segas.dk; sanst@sanst.dk; Jesper.Kiholm@skat.dk; pote@atp.dk; hl@aeldremobiliseringen.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; riomfr@fo.stm.dk; ro@gl.stm.dk

Cc: Susan Therkelsen <sth@star.dk>

Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Til organisationer m.fl. på vedhæftede høringsliste

Vedhæftet sendes høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskattningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.). Der henvises til vedhæftede høringsbrev.

Vi skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet til lovforslag senest mandag den 18. december 2017, kl. 12.00.

Venlig hilsen

Sarah

Sarah Toron Sørensen

Specialkonsulent

Sociale Ydelser

Direkte telefon: 72 21 76 95

E-mail: sts@star.dk

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**

Njalsgade 72 A

2300 København S.

Tlf.: +45 72 14 20 00

Sikker e-mail: star@star.dk

Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**

Njalsgade 72 A

2300 København S.

Phone: +45 72 14 20 00

Secure e-mail: star@star.dk

Website: www.star.dk

Susan Therkelsen

Fra: Susan Therkelsen
Sendt: 8. januar 2018 15:23
Til: Susan Therkelsen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Fra: Morten Holm Bundgaard [<mailto:mhb@fanet.dk>]

Sendt: 8. januar 2018 13:24

Til: Sarah Toron Sørensen

Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Kære Sarah.

FA har ikke bemærkninger til den del af lovforslaget.

Beklager det sene svar.

Med venlig hilsen

Morten Holm Bundgaard
Juridisk konsulent
mhb@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1622

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](#)

Fra: Sarah Toron Sørensen [<mailto:sts@star.dk>]

Sendt: 8. januar 2018 13:15

Til: Morten Holm Bundgaard <mhb@fanet.dk>

Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Kære Morten

Kan du oplyse, om I har bemærkninger til den del af lovforslaget, som handler om tillæg for opsat pension?

Venlig hilsen

Sarah Toron Sørensen

Specialkonsulent
Sociale Ydelser

Direkte telefon: 72 21 76 95
E-mail: sts@star.dk

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**

Njalsgade 72 A
2300 København S.
Tlf.: +45 72 14 20 00
Sikker e-mail: star@star.dk
Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**

Njalsgade 72 A
2300 København S.
Phone: +45 72 14 20 00
Secure e-mail: star@star.dk
Website: www.star.dk

Fra: Morten Holm Bundgaard [<mailto:mhb@fanet.dk>]

Sendt: 22. december 2017 13:25

Til: Sarah Toron Sørensen

Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Kære Sarah

Tak for beskeden. Jeg vender tilbage inden den 3. januar 2018.

Med venlig hilsen

Morten Holm Bundgaard
Juridisk konsulent
mhb@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1622

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på vores.nyhedsmail

Fra: Sarah Toron Sørensen [<mailto:sts@star.dk>]

Sendt: 22. december 2017 13:13

Til: Morten Holm Bundgaard <mhb@fanet.dk>

Cc: Mariane Dissing <mdi@fanet.dk>; Merete Preisler <mep@fanet.dk>; Elisabeth Pilegaard <epi@star.dk>;
Margrethe Martensen <mama@star.dk>; Sara Talaii Olesen <sao@bm.dk>; Susan Therkelsen <sth@star.dk>

Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Kære Morten

I har i mailen nedenfor henvist til Forsikring og Pensions bemærkninger til vedhæftede udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension.

Vi har ikke modtaget bemærkninger fra Forsikring og Pension. Peter Foxman, fra Forsikring og Pension, har i dag bekræftet, at Forsikring og Pension ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Hvis I har bemærkninger til udkastet, bedes I fremsende dem senest den 3. januar 2018 kl. 12.00.

Venlig hilsen

Sarah Toron Sørensen

Specialkonsulent
Sociale Ydelser

Direkte telefon: 72 21 76 95

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**

Njalsgade 72 A
2300 København S.
Tlf.: +45 72 14 20 00
Sikker e-mail: star@star.dk
Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**

Njalsgade 72 A
2300 København S.
Phone: +45 72 14 20 00
Secure e-mail: star@star.dk
Website: www.star.dk

Fra: Morten Holm Bundgaard [<mailto:mhb@fanet.dk>]

Sendt: 18. december 2017 16:49

Til: Sarah Toron Sørensen; Susan Therkelsen; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Cc: Mariane Dissing; Merete Preisler

Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

FA takker for høring af den 20. november 2017 og har ikke bemærkninger til den del af lovforslaget, der drejer sig om skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension.

FA henviser til Forsikring & Pensions bemærkninger til ændringerne af reglerne for udbetaling af tillæg for opsat pension.

Med venlig hilsen

Morten Holm Bundgaard
Juridisk konsulent
mhb@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1622

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på vores.nyhedsmail

Fra: Sarah Toron Sørensen [<mailto:sts@star.dk>]

Sendt: 20. november 2017 16:25

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; ast@ast.dk; ae@ae.dk; atp@atp.dk; dnd@atp.dk; info@businessdanmark.dk; mail@dbmf.dk; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; eva@eva.dk; politik@shareholders.dk; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; info@d-i-f.dk; dj@journalistforbundet.dk; skat@landscentret.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dts@dts.dk; mail@danskeadvokater.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; fdr@fdr.dk; info@danske-seniorer.dk; dt@remove-this.datatilsynet.dk; dch@dch.dk; di@di.dk; dtl@dtl.eu; letbyrder@erst.dk; mail@finansdanmark.dk; post@finansforbundet.dk; mail@finansraadet.dk; Finanssektorens arbejdsgiverforening <fa@fanet.dk>; foa@foa.dk; fds@skat.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fsr@fsr.dk; fdr@fdr.dk; fp@forsikringogpension.dk; fifu@f-f.dk; fsr@fsr.dk; mbl@fsr.dk; ftf@ftf.dk; 01jbs@hk.dk; 44MSJ@hk.dk; hoering@horesta.dk; hvr@hvr.dk; mette@justitia-int.org; kl@kl.dk; kontakt@kraka.dk; info@krifa.dk; ka@ka.dk; info@lf.dk; carle@nielsen.tdcadsl.dk; lederne@lederne.dk; lo@lo.dk; info@ld.dk; info@rigsrevisionen.dk; post@udsatte.dk; skat@segas.dk; sanst@sanst.dk; Jesper.Kiholm@skat.dk; pote@atp.dk; hl@aeldremobiliseringen.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; riomfr@fo.stm.dk; ro@gl.stm.dk

Cc: Susan Therkelsen <sth@star.dk>

Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Til organisationer m.fl. på vedhæftede høringsliste

Vedhæftet sendes høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.). Der henvises til vedhæftede høringsbrev.

Vi skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet til lovforslag senest mandag den 18. december 2017, kl. 12.00.

Venlig hilsen
Sarah

Sarah Toron Sørensen
Specialkonsulent
Sociale Ydelser

Direkte telefon: 72 21 76 95
E-mail: sts@star.dk

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**
Njalsgade 72 A
2300 København S.
Tlf.: +45 72 14 20 00
Sikker e-mail: star@star.dk
Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**
Njalsgade 72 A
2300 København S.
Phone: +45 72 14 20 00
Secure e-mail: star@star.dk
Website: www.star.dk

Susan Therkelsen

Fra: Sarah Toron Sørensen
Sendt: 18. december 2017 13:09
Til: Susan Therkelsen
Emne: VS: 17/299396 Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Kategorier: Blå

Fra: Malene G. Haarder [<mailto:mgaha@FOA.DK>]

Sendt: 18. december 2017 10:35

Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Sarah Toron Sørensen

Cc: Nanna Mørch; May-Ann Riis Pedersen; Mona Striib

Emne: SV: 17/299396 Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Dette lovforslag handler om reglerne for optjening af fuld folkepension og fuld førtidspension.

Som reglerne er nu, skal man opfylde et bopælskrav fra det fyldte 15. år til pensionsalderen for at kunne få fuld folkepension eller førtidspension. Bopælskravet består i, at man skal have boet i Danmark i mindst 4/5 af tiden for at få den fulde pension. Har man ikke det, beregnes en brøkdel af bopælstiden, som afgør den sats, man kan få enten folkepension eller førtidspension efter.

Som reglerne er nu, er der en undtagelse for flygtninge. Deres bopælstid i hjemlandet tæller med i opgørelsen af bopælstiden.

Det vil man nu ændre. For det første skal man nu have boet i Danmark i 9/10 af tiden fra det fyldte 15. år til pensionsalderen for at få fuld pension. Men derudover fjernes særreglen for flygtninge med en harmoniseringsbegrundelse. Flygtninge må altså ikke været bedre stillet end danskere, der har opholdt sig i udlandet.

FOA mener, at man i stedet skulle have gjort den omvendte øvelse. Det burde være sådan, at en person der opfylder betingelserne for at få folkepension eller førtidspension, kan få samme sats, uanset om de er flygtninge eller danskere. FOA går med andre ord ind for en harmonisering, der ikke forringer forholdene for hverken førtidspensionister eller folkepensionister, men som tværtimod sikrer lige rettigheder for alle pensionister.

Med venlig hilsen

Malene Haarder
Socialpolitisk konsulent

FOA SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

FOA FAGLIG

Staunings Plads 1-3, DK 1790 København V

Direkte: +45 46 97 24 08 - Mobil: +45 40 11 63 68

Mail: mgaha@foa.dk

Fra: May-Ann Riis Pedersen

Sendt: 22. november 2017 07:54

Til: A-KASSE JURIDISK <A-KASSEJURIDISK@FOA.DK>

Cc: Bo Engelbrecht Nielsen <ben001@foa.dk>; Brian Rosendal Nielsen <brn001@foa.dk>; Julie Koan <juk001@FOA.DK>; Anne Bruun Grønnegaard <anbg001@foa.dk>; Nina Fabricius Møgelhøj <nijm@FOA.DK>

Emne: 17/299396 Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

[Klik her for at åbne filen :VS Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om s...](#)

Vedhæftet sendes høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.). Der henvises til vedhæftede høringsbrev.

Vi skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet til lovforslag senest mandag den 18. december 2017, kl. 12.00.

Venlig hilsen

Sarah Toron Sørensen

Specialkonsulent

Sociale Ydelser

Direkte telefon: 72 21 76 95

E-mail: sts@star.dk

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**

Njalsgade 72 A

2300 København S.

Tlf.: +45 72 14 20 00

Sikker e-mail: star@star.dk

Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**

Njalsgade 72 A

2300 København S.

Phone: +45 72 14 20 00

Secure e-mail: star@star.dk

Website: www.star.dk

ALMANNAMÁLARÁÐIÐ

Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering

Att.: Sarah Toron Sørensen

Mál: -/

Tygara skriv:

Viðgjört: MFH

Hóringssvar til

Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatning af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Hóringssvaret vil have fokus på forslaget til ændring af optjeningsreglerne i lov om social pension.

I hóringssvaret vil tre emner blive berørt:

- En sammenligning af retten til pension efter gældende regler i forhold til de foreslåede optjeningsregler.
- Dernæst omtales konsekvenser for færingar og danskere der flytter mellem rigsdelenar og derved kommer i kontakt med respektive pensionsregler i hvert område.
- Det tredje emne gælder personer, der flytter fra rigsdal til nordisk land elle EØS-land og efter reglerne i Nordisk konvention om social sikring kan være berettigede til at modtage pension fra rigsdelenar hver for sig.

Hóringssvaret tager afsæt i lovgrundlaget under sociale ydelser på Færøerne (lov nr. 315 af 17. maj 1995 om sociale ydelser på Færøerne) og kortlægning af pensionsregler på Færøerne, i Grønland og Danmark som fremlagt i arbejdsgruppens rapport: Rapport om kortlægning af pensionsreglerne på Færøerne, i Grønland og Danmark, juni 2016.

Sammenligning af regler for optjening af pension

Den færøske pensionslov anvender opgørelse af bopælstid i riget, lige som den danske pensionslovgivning, som grundlag for fastlæggelse af retten til fuld pension. Der er her tale om fastlæggelse af bopæl i riget fra det fyldte 15. år og indtil pensionsalderen, dog med højst 40 år som grundlag under optjeningsretten, og heraf udregnes brøker af 1/40-dele for personer, der har boet i riget i kortere tid end 40 år.

I lov nr. 315 af 17. maj 1995 om sociale ydelser på Færøerne fastlægges en praksis, der medfører at udgangspunktet for flytning mellem de færøske pensionsregler og danske pensionsregler sker ved en overgang uden ansøgning.

Selvom lovændringer sidenhen har vanskeliggjort denne overgang uden ansøgning, blandt andet ændrede regler om førtidspension der trådte i kraft 1. januar 2003, har det hidtil ikke påvirket folkepensionister i større grad.

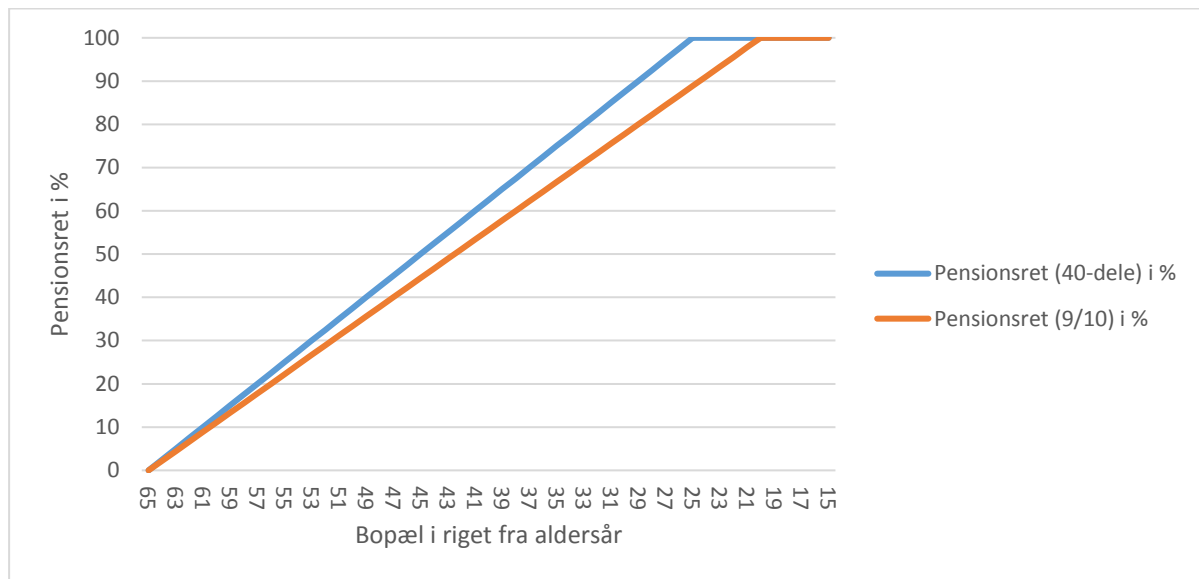
Imidlertid forekommer ændringen til ny optjeningsregel, der består af bopæl i riget i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år, at ville medføre forskelle i optjeningsretten for bopæl i riget, og kan det have direkte indflydelse på pensionsretten.

ALMANNAMÁLARÁÐIÐ

Det skal med et eksempel herunder påvises, at regelændringen kan medføre at optjeningsgrundlaget under pensionsretten for folkepensionister forandres, og at optjeningsret for bopæl i riget, der medfører fuld pensionsret på Færøerne, medfører reduceret optjeningsret ved flytning til Danmark.

Med pensionsalder på 65 år er der efter reglerne tale om mindst en samlet bopælstid i riget fra 25. år til 65. år for at opnå retten til fuld pension på baggrund af 40 års bopæl i riget. For at kunne sammenligne mellem regelændringerne, der s. 10 i høringsmaterialet udregnes som %-tal, må brøk-dele omregnes til procent af fuld pension, hvor 40/40-dele svarer til 100%.

Figur 1: Sammenligning af pensionsret i % - eksempel med pensionsalder på 65 år

Figur 1 viser retten til pension i procent i forhold til antal år med bopæl i riget fra pensionsaldersåret og ned til det fyldte 15. år. Da det er gældende at højeste antal bopælsår er 40 for optjening af fuld ret til pension, viser kurven en udfladning fra bopælsalderen 25 år og ned til 15 år, da bopælsår ud over 40 år ikke giver yderligere ret til pension. Det antages at være tilsvarende gældende efter ny optjeningsregel på mindst 9/10 af bopælstiden i riget.

Som figuren viser, vil der med nye optjeningsregler, være behov for at have fast bopæl i riget i længere tid, for at kunne opnå fuld pension. Efter forslaget til nye regler, vil bopæl i riget skulle være fra mindst det 20. år, for at personen kan opnå retten til fuld pension, svarende til 100 %.

Det er således tale om at personen skal have boet 5 år længere for at opnå samme ret til fuld pension, som hidtil har været gældende – og som fremdeles er gældende i den færøske pensionslov.

Den største procentuelle forskel i retten til pension findes i dette eksempel i bopælsalderen fra 25. til 29. år, som vist i tabellen.

Bopæl fra alder	Pensionsret, 40-dele	40-dele omregnet til %	Pensionsret (9/10) i %
29	36	90,0	80,0
28	37	92,5	82,2
27	38	95,0	84,4
26	39	97,5	86,7
25	40	100,0	88,9

Skærpelsen af krav til optjening medfører at stigende pensionsalder giver relativt større reduktion i retten til pension. Hvor ovennævnte eksempel med pensionsalder på 65 år giver en reduceret ret på 10 - 11 %,

vil en pensionsalder på 68 år give en reduktion på 16% for 28 årige og udvide reduktionen på mindst 10 % til gruppen af personer, der har haft bopæl i riget fra 25. til 43. år.

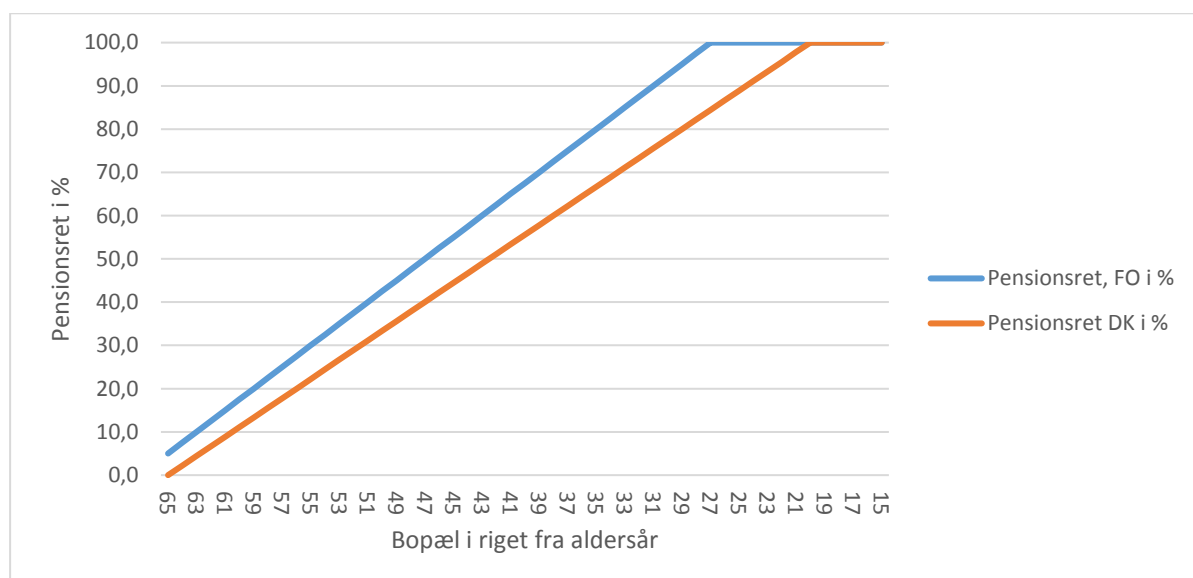
Konsekvenser for personer der flytter mellem rigsdelen

Den færøske og danske pensionslovgivning har hidtil haft samme optjeningsregler i forhold til fast bopæl i riget. Med den foreslåede ændring, vil der opstå forskel i optjeningsretten for personer der flytter mellem rigsdelen og jf. lov om sociale ydelser på Færøerne, kan overgå til bopælslandets pensionsordning uden ansøgning.

Den færøske pensionsalder er 67 år, modsvarende den danske på 65 år. Det indebærer strengt taget at det hidtil har været lettere for færing at nå pensionsalder for samme antal bopælsår i riget, end det siden i hvert fald 2004 har været gældende for personer, der har været underlagt danske pensionsregler.

Imidlertid medfører skærpelsen af kravet til optjening at der opstår yderligere forskel ved flytning mellem rigsdelen.

Figur 2: Sammenligning af ret til pension i Danmark (65 år) og på Færøerne (67 år)

Figur 2 viser retten til pension efter færøsk lovgivning beregnet i procent, sammenlignet med den foreslåede ændring, hvor færøsk pensionsalder er 67 år og dansk pensionsalder er 65 år.

Som figuren viser, kan man ved bopæl fra mindst 27. år i riget opnå ret til fuld pension efter færøsk pensionslovgivning. Imidlertid vil retten til pension efter de foreslåede regler, medføre en pensionsret på blot 84% ved flytning til Danmark. Bopæl i riget fra 25. år, der hidtil ville give ret til fuld pension efter både danske og færøske regler, vil efter ændringen blot give ret til 89 % af fuldt pension.

Lovændringen medfører således at der ved samme kriterie om fast bopæl i riget, optræder store forskelle i optjeningsretten til pension.

Ret til pension ved flytning fra rigsdelen til nordisk land eller EØS-land

Både Færøerne og Danmark har tiltrådt Nordisk konvention om social sikring. Selvom denne aftale ikke er gældende inden for riget, er den gældende for pensionslovgivningen i henholdsvis Danmark og på Færøerne.

Efter konventionens regler er der tale om, at pensionsretten opgøres ved bopæl i hver rigsdelen, når en person flytter til et nordisk land eller et EØS-land.

Som følge af lov om sociale ydelser på Færøerne, sker der ingen opgørelse af bopælsperioder særskilt i Danmark eller på Færøerne, der medfører udbetaling af pensionsydelse fra respektive pensionsordninger, ved bopæl i enten Danmark eller på Færøerne. Grundlaget under optjening af pensionsret er i begge tilfælde den samlede bopæl i riget.

Imidlertid er der tale om, at dette regelgrundlag skilles ad, ved flytning til andet nordiske land eller EØS-land.

Tager en person derfor bopæl i Norge, eksempelvis efter pension er tilkendt i Danmark, og vedkommende er født og har boet indtil sit 30. år på Færøerne, vil sammensætningen af pension, der kan medtages til Norge bestå af 15/40-dele færøsk pension (fra 15. til 30. år) og resterende 25/40-dele dansk pension efter de hidtidige regler.

Som skærpelsen af optjeningsreglerne er foreslået, vil vedkommende efter nye regler, fortsat være berettiget til 15/40-dele færøsk pension (svarer til 37,5% af fuld pension), hvorimod 25/40-dele efter nye regler vil være 51 %. Personen vil derfor ikke være berettiget til samlet fuld pension efter gamle regler, med højst hvad der svarer til 88,5 %.

Afsluttende bemærkning til lovforslaget

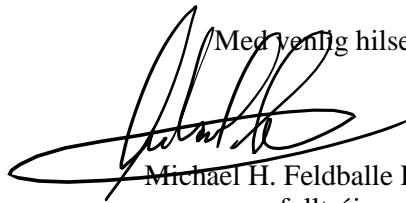
I høringssvaret er lagt vægt på ændrede forhold for modtagere af folkepension, som hidtil ikke har været stillet i vanskeligheder ved overgang mellem pensionsordningerne, som formuleret i lov om sociale ydelser på Færøerne.

Der har siden ændringen af førtidspensionsreglerne i Danmark i 2003 været udfordringer ved at flytte mellem ordningerne. Dette er blandt andet uddybet i rapporten om kortlægning af pensionsreglerne på Færøerne, i Grønland og Danmark. De foreslåede ændringer vil blot uddybe allerede eksisterende udfordringer.

For at undgå og udbedre grænsehindringer inden for rigsfællesskabet, er der sat fokus på dette ved beslutningsforslag nr. B34, fra 13. maj 2014 omhandlende iværksættelse af en systematisk indsats mod grænsehindringer inden for rigsfællesskabet grænser.

Ved at ændre på optjeningsprincippet under retten til folkepension er det opfattelsen, at der kan være risiko for, at pensionister ikke bliver stillet ens i retten til pension ved flytning inden for rigsfællesskabet, selvom udgangspunktet for optjeningsretten er bopæl i riget. Der er risiko for at dette tilsvarende kommer til at gælde for førtidspensionister.

Med venlig hilsen

Michael H. Feldballe Hansen,
fulltrúi

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S
Danmark
epi@star.dk

Kopi til
sts@star.dk, mama@star.dk og sao@bm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 32 69 8888
DIREKTE
MOBIL 91325769
EMKI@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 17/02814-2

**HØRING OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM
ÆNDRING AF LOV OM SOCIAL PENSION OG FLERE
ANDRE LOVE (SKÆRPEDE KRAV TIL OPTJENING AF
FOLKEPENSION OG FØRTIDSPENSION, HURTIGERE
UDBETALING AF TILLÆG FOR OPSAT PENSION M.V.)**

3. JANUAR 2018

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ved e-mail af 18. december 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.).

Instituttet skal indledningsvist beklage den korte høringsfrist, som instituttet og en række organisationer har fået.

Udkastet til lovforslag indebærer blandt andet, at reglerne om optjening af ret til fuld folkepension og fuld førtidspension skærpes, samt at særreglerne for flygtninges adgang til at modtage fuld førtidspension ophæves. I 2015 ophævedes tilsvarende særregler for flygtninges adgang til at modtage fuld folkepension. Disse regler blev første gang ophævet i 2010 og genindført i 2014. Instituttet kritiserede dengang, at lovforslaget ikke indeholdte en vurdering af forslagens forhold til menneskeretten.

Instituttet finder det positivt, at lovforslaget indeholder en grundig redegørelse for forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). Som det fremgår af lovudkastets bemærkninger, er staten forpligtet til ikke at diskriminere med hensyn til modtagelse af sociale ydelser på baggrund af blandt andet nationalitet. Det følger af EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol.

Det er ministeriets opfattelse, at ophævelsen af særreglerne for flygtninges optjening af ret til fuld førtidspension ikke er udtryk for forskelsbehandling, men at der derimod er tale om at ophæve en særlig gunstig retsstilling for flygtninge. Ministeriet fremhæver dog, at konsekvensen af ændringen er, at flygtninge vil modtage ydelser på integrationsydelsesniveau, og at dette er udtryk for indirekte forskelsbehandling. Formålet med integrationsydelsen er at fremme integration via beskæftigelse og er tillige begrundet med behovet for et optjeningsprincip.

Ministeriet vurderer, at der er en procesrisiko for, at domstolene i en konkret sag vil anse fastholdelsen af en person med varig og væsentlig nedsat arbejdsevne på integrationsydelse eller integrationsydelsesniveau for at være i strid med EMRK. Det skyldes, at der ikke er et økonomisk beskæftigelsesincitament for personer, der ikke er i stand til at arbejde.

Det fremgår videre af lovudkastets bemærkninger, at ministeriet vurderer, at forslaget er foreneligt med Flygtningekonventionen. Det skyldes, at ophævelsen af reglen om, at flygtninge kan medregne bopælstid i hjemlandet medfører en formel ligestilling, da flygtninge herefter skal opfylde samme krav som danske statsborgere og andre udlændinge.

Instituttet har tidligere i høringssvar af 7. december 2010 og 7. juli 2015 analyseret spørgsmålet om foreneligheden med FN's Flygtningekonventions artikel 23 i relation til folkepension (brøkpension).

Instituttet fandt, at formålet med Flygtningekonventionens bestemmelser er at sikre, at flygtninge reelt får samme offentlige hjælp og støtte som landets egne statsborgere. Bestemmelsen er udtryk for en pligt til – i lyset af flygtninges særlige baggrund – at behandle flygtninge som egne borgere. Grundtanken i Flygtningekonventionen er, at flygtninge, der i øvrigt opfylder betingelserne for at opnå asyl, skal have samme ydelse som landets statsborgere. Flygtninge adskiller sig fra indvandrere og danske statsborgere, der frivilligt tager ophold i udlandet, fordi flygtninge har været nødsaget til at flygte fra deres hjemland.

Regeringen fandt både i 2010 og i 2015, at ændringerne var i overensstemmelse med Flygtningekonventionen. Regeringen fandt, at det af flygtningekonventionens bestemmelser ikke kunne udledes, at en flygtning skal ligestilles med en dansk statsborger, der har opholdt sig her i landet hele sit liv, og at afskaffelsen af adgangen for flygtninge til

at medregne bopælstid i hjemlandet indebar en ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere.

Instituttet fandt derimod, at den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere samt andre udlændinge formentlig måtte antages ikke at være i overensstemmelse med Flygtningekonventionen og andre internationale menneskerettighedskonventioner.

Instituttet fremhævede imidlertid, at spørgsmålet ikke kunne afklares endeligt, fordi der ikke findes autoritative fortolkningsbidrag fra internationale domstole, fordi der ikke forelå viden om, hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet er afskåret fra at modtage fuld pension, og fordi der ikke forelå viden om, hvordan andre lande behandler flygtninge i forhold til egne statsborgere.

Hvad angår det nu foreliggende lovudkast kan instituttet af tilsvarende grunde ikke foretage den endelige vurdering af, om borgernes rettigheder krænkes, da det må afklares ved nationale domstole med efterfølgende adgang til international prøvelse ved blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Institut for Menneskerettigheder er derfor enig med ministeriet i, at vedtagelsen af lovforslaget vil medføre en risiko for, at Danmark vil blive dømt for overtrædelse af EMRK.

Afslutningsvis skal instituttet bemærke, at der må forventes international kritik af forslaget både i forhold til efterlevelsen af FN's Flygtningekonvention og FN's Handicapkonvention. I 2010 kritiserede FN's Flygtningehøjkommissariat (UNHCR) således, at de foreslåede regler om optjening af folkepension ikke tog tilstrækkelig hensyn til den særlige situation, som flygtninge står i. UNHCR fandt derfor, at de foreslåede ændringer medførte forskelsbehandling i strid med forbuddet mod diskrimination.

Med venlig hilsen

Louise Holck
VICEDIREKTØR

Pensionsstyrelsen
joep@penst.dk
penst@penst.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 7. december 2010
J.NR. 540.10/24315-
JCH/SWG

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension)

1. Indledning

Ved e-mail af 17. november 2010 har Pensionsstyrelsen anmodet om senest den 24. november 2010 at modtage Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension). Forslaget er fremsat i Folketinget den 17. november 2010.

På grund af den meget korte høringsfrist har det af ressourcemæssige årsager ikke været muligt for instituttet at besvare høringen inden den 24. november 2010. Instituttet har dog besvaret høringen inden for tre uger.

Instituttet skal i den forbindelse bemærke, at en høringsfrist af syv dages varighed (hen over en weekend) i forbindelse med et lovforslag efter instituttets opfattelse generelt er helt urimelig. En høringsfrist bør efter instituttets opfattelse fastsættes således, at høringsparten har tilstrækkelig tid til at gennemgå høringen og udarbejde et høringssvar med den fornødne grundighed. Det gælder ikke mindst i dette tilfælde, hvor lovforslaget rejser principielle og vanskelige spørgsmål om fortolkningen af FN's Flygtningekonvention og andre menneskerettigheds instrumenter.

2. Sammenfatning

Lovforslagets udformning (afsnit 3):

- Instituttet anbefaler, at beskæftigelsesministeren indskærper, at lovforslag, der udarbejdes af ministeriet eller dets styrelser, fremover følger Justitsministeriets

vejledning om lov kvalitet ved i hovedtræk af redegøre for forholdet til Danmarks internationale forpligtelser m.v.

Lovforslagets indhold (afsnit 4):

- Instituttet anbefaler, at det nærmere undersøges og oplyses, hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet i dag er afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne, og hvordan andre lande behandler flygtninge i forhold til andre med midlertidigt ophold i udlandet.

Flygtningekonventionens artikel 24 (afsnit 5):

- Instituttet anbefaler umiddelbart, at Folketinget ikke vedtager lovforslaget, idet den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig ikke er i overensstemmelse med Flygtningekonventionens artikel 24.

Andre menneskerettighedskonventioner (afsnit 6):

- Instituttet anbefaler umiddelbart, at Folketinget ikke vedtager lovforslaget, idet den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig (heller) ikke er i overensstemmelse med andre internationale menneskerettighedskonventioner end Flygtningekonventionen.

Instituttet understreger, at fortolkningen er behæftet med usikkerhed, dels på grund af fraværet af autoritative fortolkningsbidrag fra navnlig internationale domstole, dels på grund af manglende viden om, (i) hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet i dag er afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne og (ii), hvordan andre lande behandler flygtningen i forhold til andre.

3. Lovforslagets udformning

Pensionsstyrelsen har udarbejdet en udredning af 1. november 2011 om flygtninges optjening af ret til dansk pension, herunder om lovforslagets overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Udredningen er imidlertid ikke omtalt i lovforslaget. Udredningen blev offentliggjort på Beskæftigelsesministeriets hjemmeside den 10. november 2011, efter at en journalist havde søgt og fået aktindsigt i udredningen.

Følgende fremgår af Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet fra 2005 om affattelse af lovforslag (s. 23):

”Undertiden giver et lovforslag anledning til mere omfattende overvejelser i forhold til f.eks. grundloven, EU-retten, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller almindelige retsprincipper. Der bør i sådanne tilfælde i hovedtræk redegøres for disse overvejelser.”

Af vejledningen fremgår endvidere om retlige grænser og almindelige lovprincipper konkret i forhold til internationale menneskerettighedskonventioner (afsnit 4.2, s. 34):

”Danmark har tiltrådt en række internationale konventioner om menneskerettigheder, der har betydning ved udarbejdelsen af lovforslag. [...] Hvis et lovforslag er udformet på en sådan måde, at retsanvendende myndigheder skal træffe skønsprægede afgørelser, der ofte rejser spørgsmål i forhold til konventionerne, bør lovforslagets bemærkninger indeholde en rimelig vejledning om indholdet af de menneskeretlige forpligtelser, herunder om de kriterier og forhold, der som følge af disse forpligtelser har betydning for myndighedernes afgørelser. Det er navnlig bestemmelserne i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, der sætter grænser for lovgivningsmagten.”

Vejledningen fokuserer ikke på det forhold, at selve lovforslaget – hvis det vedtages og anvendes i praksis – kan være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Endvidere nævnes FN's Flygtningekonvention ikke i vejledningen, men det er utvivlsomt, at også Flygtningekonventionen ”sætter grænser for lovgivningsmagten”.

- Instituttet finder det særdeles kritisabelt, at Beskæftigelsesministeriet undlader i lovforslaget at redegøre for lovforslagets forhold til Danmarks internationale forpligtelser, som har været genstand for omfattende behandling i Pensionsstyrelsen.
- Instituttet anbefaler, at beskæftigelsesministeren indskærper, at lovforslag, der udarbejdes af ministeriet eller dets styrelser, fremover følger Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet ved i hovedtræk af redegøre for forholdet til Danmarks internationale forpligtelser m.v.

4. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget ændres optjeningsreglerne for folkepension, idet flygtninges adgang til at medregne bopælstid i oprindelseslandet ved beregning af folkepension afskaffes. Flygtninge vil således fremover være omfattet af de samme regler for optjening af ret til folkepension, som gælder for øvrige udlændinge og danskere, selv om flygtninges oprinde ophold i hjemlandet ikke kan sammenlignes med danskeres ophold i udlandet.

Dette indebærer, at flygtninge for overhovedet at kunne opnå folkepension skal have haft fast bopæl her i landet i mindst tre år mellem det fyldte 15. år og folkepensionistalderen. Der udbetales fuld folkepension, hvis flygtningen har haft fast bopæl her i landet i 40 år. Har flygtningen haft fast bopæl her i landet mindre end 40 år, udbetales en brøkpension

svarende til forholdet mellem bopælstiden og 40 år. Flygtninge kan endvidere efter en konkret og individuel vurdering modtage personligt tillæg efter pensionsloven.

Flygtninge, der ikke har opholdt sig mindst tre år her i landet før folkepensionsalderen, vil ikke være berettiget til pension på grund af optjeningsreglerne. Disse flygtninge vil kunne få udbetalt starthjælp i syv år efter ankomsten til landet og herefter kontanthjælp med et beløb, der månedligt svarer til, hvad en gift folkepensionist uden andre indtægter end folkepension kan få udbetalt.

Forslaget skal træde i kraft den 1. januar 2011, således at de nye regler gælder for flygtninge, der 1. januar 2011 har ophold i Danmark, men som først efter den dag opnår ret til folkepension eller førtidspension. Der fastsættes dog en overgangsordning for herboende flygtninge på ti år.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke redegør for de økonomiske konsekvenser for den enkelte flygtning, selvom der er redegjort udførligt herfor i Pensionsstyrelsens udredning, bilag 3.

For flygtninge, der nu har ophold i Danmark, skønnes det – dog med betydelig usikkerhed – at en afskaffelse af flygtninges mulighed for at medregne bopælstid i oprindelseslandet, vil få konsekvenser for cirka 40.000 herboende flygtninge ved disses overgang til folkepension. For nye flygtninge skønnes det, at cirka 6.500 på folkepension og 2.100 på førtidspension årligt vil blive berørt af forslaget.

Det fremgår endvidere, at en enlig folkepensionist i dag i gennemsnittet modtager 143.972 kr. før skat, samt at den gennemsnitlige ydelse for en enlig folkepensionist med de foreslåede regler antages at være satsen for en gift folkepensionist, som i dag udgør 108.896 kr. før skat.

Den bærende argumentation for lovforslagets overensstemmelse med Flygtningekonventionen og andre menneskerettighedsforpligtelser er, at flygtninge kan sammenlignes med danske statsborgere, der i en periode har opholdt sig i udlandet. Derfor skal de to grupper – danskere med ophold i udlandet og flygtninge – ikke længere behandles med respekt for de forskellige livsomstændigheder.

Såfremt personer med brøkpension er forholdsmæssigt fordelt på flygtninge, udlændinge og danske statsborgere med frivilligt midlertidigt ophold i udlandet, kan en fravigelse af det reelle ligebehandlingsprincip bedre forsvares.

- Instituttet anbefaler, at det nærmere undersøges og oplyses, hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet i dag er afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne.

Det må endvidere påpeges, at det vil kunne få betydning for fortolkningen, hvordan andre lande med primært skattefinansierede ydelser gradueret efter opholdstid, herunder måske navnlig alderspension, behandler flygtninge i forhold til andre med mere eller mindre kort- eller langvarigt ophold i udlandet.

- Instituttet anbefaler, at det nærmere undersøges og oplyses, hvordan andre lande behandler flygtninge i forhold til andre med midlertidigt ophold i udlandet.

Instituttet bemærker, at forslagets betydelige økonomiske konsekvenser for en umiddelbart lille og klart afgrænset gruppe mennesker, nemlig ældre flygtninge, vil indgå i den menneskeretlige proportionalitetsvurdering, jf. nedenfor.

5. Flygtningekonventionens artikel 24

Pensionsstyrelsen har i udredningen af 1. november 2010 om flygtninges optjening af ret til dansk pension behandlet blandt andet forholdet til Flygtningekonventionens artikel 24, stk. 1, litra b, der har følgende ordlyd:

”Artikel 24.

Arbejderlovgivning og social tryghed

1. De kontraherende stater skal i de efterfølgende forhold indrømme flygtninge, der lovligt bor indenfor deres område, samme behandling som deres egne statsborgere:

(a) ---

(b) Social tryghed (lovbestemmelser vedrørende tilskadekomst under arbejde, erhvervssygdomme, moderskab, sygdom, invaliditet, alderdom, død, arbejdsløshed, familieforsørgelse og enhver anden risiko, som i henhold til vedkommende lands love eller bestemmelser omfattes af en ordning til gennemførelse af social tryghed) dog med forbehold af:

(I) særlige ordninger vedrørende bevarelsen af erhvervede rettigheder eller rettigheder under erhvervelse;

(II) særlige ordninger efter bopælslandets love eller bestemmelser, som vedrører ydelser eller dele af ydelser, som alene udredes af offentlige midler, eller som vedrører ydelser, der tilstås personer, som ikke opfylder de for opnåelse af normal rente foreskrevne bidragsbetingelser.

2. ---

3. ---

4. ---”

Pensionsstyrelsens konklusion (s. 19) er behæftet med tvivl, der af styrelsen udtrykkes med ordene "umiddelbar", "må antages", "næppe" og "formentlig". Konklusionen lyder således:

"På den baggrund er det *umiddelbart* vurderingen, at flygtningekonventionens krav om ligebehandling – i forhold til spørgsmål om adgang til social pension – *må antages* at indebære, at en flygtning som minimum skal sidestilles med en dansk statsborger, der har været bosat i udlandet i en lige så stor del af optjeningsperioden som flygtningen, men derimod *næppe* indebærer, at flygtningen skal ligestilles med en dansk statsborger, der har opholdt sig her i landet i hele sit liv.

Det kan på den baggrund *formentlig* ikke antages, at flygtningekonventionen er til hinder for, at flygtninges adgang til at medregne bopælstid i hjemlandet efter pensionslovgivningen afskaffes."

Instituttet deler ikke styrelsens opfattelse, men finder derimod umiddelbart, at det formentlig må antages, at den formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere, som forslaget indebærer, ikke er i overensstemmelse med Flygtningekonventionen.

Instituttet understreger, at også instituttets vurdering er forbundet med tvivl. Fortolkningen af Flygtningekonventionen ikke er genstand for international domstolsprøvelse, hvorfor det ikke er muligt at søge støtte i international retspraksis, ligesom instituttet ikke er bekendt med retspraksis om lignende spørgsmål.

Det er derfor nødvendigt at vurdere den foreslåede ordning ved anvendelsen af almindelige fortolkningsprincipper. Det er i den forbindelse et væsentligt udgangspunkt, at de gældende regler – uanset at argumentationen ikke blev knyttet an til Flygtningekonventionen – blev vedtaget i 1984 ud fra betragtninger, som er skræddersyede til Flygtningekonventionen.

Reglerne er således baseret på Pensionsreformarbejdsgruppens rapport fra september 1979 om pensionslovenes regler om optjening, indfødsret og bopæl. Rapporten lægger afgørende vægt ikke på formel men på reel ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere med bopæl i udlandet.

Af rapporten fremgår blandt andet (s. 24 i rapporten, s. 7 i Pensionsstyrelsens udredning):

"Flygtninge, der kom til Danmark før vi gik over til optjeningsprincippet, opnåede ret til fuld pension efter samme regler som danskere. Selv om

anerkendte flygtninge også efter de nu gældende regler formelt er ligestillet med danske statsborgere [...] har optjeningsprincippet betydet en forringelse af flygtningenes pensionsmæssige stilling. Ifølge sagens natur vil der kun sjældent være erhvervet ret til fuld pension. Flygtningene må derfor ofte have udbetalt supplerende hjælp efter bistandsloven.

Efter gældende regler er flygtninge ikke dårligere stillet end danske statsborgere som flytter til Danmark efter at have haft bopæl i et land uden for Norden og EF. Der er imidlertid den afgørende forskel at danske med bopæl i et tredjeland enten er obligatorisk sikret eller har haft mulighed for på frivillig basis at sikre sig pensionsdækning for årene i udlandet, mens flygtninge næppe har mulighed for at få udbetalt ydelser fra en pensionsordning i hjemlandet. [...]

Efter udvalgets opfattelse bør der i Danmark sikres flygtninge en reel ligestilling med danske statsborgere på den måde at bopælstid i flygtningens tidligere hjemland bliver medregnet.

Selvom flygtningen først kommer til Danmark efter opnåelse af pensionsalderen vil det formentlig være rimeligt at medregne forsikringsperioder i hjemlandet. Alternativet vil som nævnt ofte være, at der må udbetales hjælp efter bistandsloven. I vidt omfang er det således et finansieringsspørgsmål mellem stat og kommune.

Derimod bør forsikringsperioder i hjemlandet formentlig kun medregnes i den tid flygtningen har bopæl i Danmark. Hvis flygtningen forlader landet må der være ret til at medtage pensionen efter samme regler som for danske statsborgere, men kun for så vidt angår den del af pensionen som er beregnet på grundlag af den faktiske bopælstid med tillæg af eventuel godskrivningstid."

Af lovforslaget fra 1984 fremgår blandt andet, jf. forslag til lov om social pension L 18/1984, s. 16 (s. 7 i Pensionsstyrelsens udredning):

"For at sikre at optjening af pension for flygtninge, som får opholdstilladelse efter udlændingeloven, ikke bliver ringere end optjeningstiden for danske statsborgere, foreslår regeringen, at disses bopælstid i oprindelseslandet og andre lande, hvori de pågældende er anerkendt af landets myndigheder efter principper, der i det væsentlige svarer til § 7 i udlændingeloven, sidestilles med bopælstid her i riget, så længe de har fast bopæl i Danmark. Det samme foreslås at gælde,

uanset om de pågældende opnår dansk indfødsret. Ligestilling gælder ikke for perioder, hvor der er optjent ret til pension fra oprindelseslandet og andre lande, hvori de pågældende senere har haft bopæl.”

Instituttet finder, at disse betragtninger fortsat har en faktisk og retlig relevans. Instituttet finder anledning til særligt at fremhæve tre forhold.

For det første lægger rapporten fra 1979 vægt på den reelle ligestilling, ligesom Pensionsstyrelsen i udredningen s. 17 gentager, at der er den afgørende forskel mellem danske statsborgere, der tager ophold i udlandet, og flygtninge, der har boet i et andet land, at en flygtning ”næppe har mulighed for at få udbetalt ydelse fra en pensionsordning i hjemlandet”, hvorimod den danske statsborger enten er obligatorisk sikret eller har haft mulighed for på frivillig basis at sikre sig pensionsdækning for årene i udlandet.

Flygtnings oprindelsesland kan ikke sammenlignes med danske statsborgeres valg af bopæl i udlandet. Dette forhold taler med styrke for, at de to situationer skal behandles forskelligt. Dette er også baggrunden for, at det er nødvendigt at undersøge og oplyse, hvor mange personer der må antages at befinde sig i de to grupper, som lovforslaget lægger op til at sammenligne: danske statsborgere på brøkpension på grund af frivilligt ophold i udlandet og flygtninge på brøkpension på grund af ophold i hjemlandet inden opnåelse af ophold i Danmark.

For det andet kan det ikke uden videre lægges til grund, at formel ligestilling i forhold til starthjælp og andre ydelser berettiger fravigelse af et reelt ligestillingsprincip på andre områder, idet forskelsbehandling efter omstændighederne kan begrundes med vægtige, saglige og proportionale hensyn. Det foreliggende lovforslag har ikke til formål f.eks. at tilskynde flygtninge og andre til at søge beskæftigelse. Formålet er som led i finanslovsaftalen at spare offentlige udgifter.

For det tredje gælder ligestillingen – efter bemærkningerne i lovforslaget fra 1984 – ”ikke for perioder, hvor der er optjent ret til pension” fra andre lande. Denne undtagelse stemmer overens med den fortolkning af undtagelsesbestemmelserne i Flygtningekonventionens artikel 24, stk. 1, litra b, (I) og (II), der fremgår af konventionens forarbejder, nemlig at staterne skal kunne gøre undtagelser fra et lighedsprincip i tilfælde, hvor ydelsen normalt skulle betales af en anden stat, hvor flygtningen på baggrund af tidligere ophold har opnået en vis ret til samme ydelse. Der henvises herved til ”The Rights of Refugees under International Law” af James C. Hathaway, s. 772-786.

Endelig bør det for fuldstændighedens skyld overvejes, om ordlyden af artikel 24, stk. 1, litra b, (II), undtager ligestilling i forhold til folkepension, der ”alene udredes af offentlige midler”. Denne fortolkning er ikke antaget af Pensionsstyrelsen, og ses heller ikke anlagt

af andre. Det skyldes formentlig, at Flygtningekonventionen er formuleret med henblik på den normale situation i de fleste lande, nemlig at sociale ydelser erhverves ved indbetaling af sociale bidrag, hvorimod rent skattefinansierede ydelser hører til undtagelserne. I Danmark er situationen som bekendt en anden, idet de fleste offentlige ydelser er skattefinansierede og dermed "alene udredt af offentlige midler". Artikel 24 ville derfor miste en betydelig del af sin relevans, såfremt den fortolkedes som overvejet.

- Instituttet finder på denne baggrund umiddelbart, at den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig ikke er i overensstemmelse med Flygtningekonventionen. Den reelle ligestilling, der siden 1984 har været gældende i Danmark, må anses for bedst stemmende med Flygtningekonventionen. Instituttet anbefaler derfor, at Folketinget ikke vedtager lovforslaget.
- Instituttet understreger, at der ikke er adgang til international domstolsprøvelse af fortolkningen af Flygtningekonventionens artikel 24, hvorfor spørgsmålet – såfremt Folketinget vedtager lovforslaget – må finde sin endelige afgørelse ved Højesteret.

Instituttet finder anledning til at understrege, at instituttets fortolkning – ligesom Pensionsstyrelsens – er behæftet med usikkerhed, der dels skyldes fraværet af autoritative fortolkningsbidrag fra navnlig internationale domstole, dels skyldes fravær af oplysninger om visse forhold.

Det må således fremhæves, at det vil kunne få betydning for fortolkningen, hvor mange danske statsborgere der efter ophold i udlandet i dag er afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne, ligesom det vil kunne få betydning, hvordan andre lande med primært skattefinansierede ydelser gradueret efter opholdstid, herunder måske navnlig alderspension, behandler flygtninge i forhold til andre. Se afsnit 4 ovenfor.

6. Andre menneskerettighedskonventioner

Flygtningekonventionen suppleres af andre internationale konventioner, jf. f.eks. Pensionsstyrelsens udredning s. 19-20. Det har ikke været muligt for instituttet under de givne tidsmæssige omstændigheder at foretage en fuldstændig analyse af lovforslagets overensstemmelse med disse konventioner, men om forholdet til menneskerettens diskriminationsforbud kan følgende dog anføres:

Diskrimination betyder ulovlig forskelsbehandling. En forskelsbehandling af personer i sammenlignelige situationer er ikke diskriminerende, hvis forskelsbehandlingen er saglig og proportional. Omvendt er en forskelsbehandling ulovlig (diskriminerende), hvis forskelsbehandlingen er usaglig eller uproportional. Forskelsbehandling kan komme til

udtryk enten direkte eller indirekte. Indirekte forskelsbehandling foreligger, hvis en umiddelbart neutral betingelse rammer f.eks. ikke-etniske danskere hårdere end etniske danskere, socialt udsatte hårdere end socialt velstillede osv.

Den menneskeretlige regulering bygger på det diskriminationsforbud, der er formuleret i artikel 2, 1. pkt., i FN's verdenserklæring om Menneskerettighederne fra 1948:

"Artikel 2

Enhver har krav på de rettigheder og friheder, som nævnes i denne erklæring, uden forskelsbehandling af nogen art, f. eks. på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel eller anden samfundsmæssig stilling."

Diskriminationsforbuddet går igen i en række retligt bindende menneskerettighedskonventioner. FN's Konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination (CERD) er en egentlig diskriminationskonvention, som forbyder diskrimination på grund af race, hudfarve samt national eller etnisk oprindelse. Artikel 2, stk. 2, i FN's Konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (CESCR) og artikel 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) indeholder accessoriske diskriminationsforbud. At diskriminationsforbuddene er accessoriske betyder, at bestemmelserne herom alene kan anvendes i tilknytning til udøvelsen af de rettigheder, som konventionerne i øvrigt beskytter.

Med hensyn til omfanget af den internationale beskyttelse mod diskrimination fastsættes dette – udover de menneskeretlige tekster i sig selv – på grundlag af praksis fra klageorganer. Der foreligger eksempelvis en omfattende domstolspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) på grundlag af EMRK's forbud mod diskrimination.

Allerede fordi en del flygtninge må antages at være kommet til Danmark i mere end cirka 20 års alderen, må den foreslåede ordning antages at ramme flygtninge særligt hårdt i forhold til danske statsborgere. Flygtninge vil i sagens natur ikke i samme omfang som danske statsborgere have haft fast bopæl her i landet i 40 år eller i øvrigt en længere årrække. Mange flygtninge vil derfor ikke have adgang til samme pensionsydelse som danske statsborgere generelt. Forslaget må således antages at indebære indirekte forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse/nationalitet, idet flygtninge i sagens natur kun yderst sjældent vil have dansk etnisk oprindelse.

Da der er tale om forskelsbehandling i forhold til retten til social tryghed/sociale ydelser beskyttet i CESCR artikel 9 og 11 samt artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, finder de accessoriske diskriminationsforbud i CESCR artikel 2, stk. 2, og EMRK artikel 14

anvendelse. Der kan for så vidt angår EMRK henvises til *Stec m.fl. mod Storbritanien*, afgørelse af 6. juli 2005, hvori det blev fastslået, at sociale ydelser, hvad enten de er betinget af forudgående indbetaling af bidrag eller ej, er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK. Endvidere finder diskriminationsforbuddet i CERD artikel 5, litra e, nr. iv), anvendelse.

Instituttet er ikke bekendt med EMD-domme om indirekte forskelsbehandling i forhold til sociale ydelser på grund af etnisk oprindelse eller nationalitet. Det kan derfor ikke med sikkerhed vurderes, hvordan EMD ville forholde sig til et spørgsmål om den foreslåede ordnings overensstemmelse med EMRK artikel 14.

Der henvises dog til dommen i *Gaygusuz mod Østrig* af 16. september 1996, hvor EMD fandt, at EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK, var krænket i en sag, hvor en tyrkisk statsborger, der havde boet og periodevist arbejdet i Østrig i cirka 14 år og havde indbetalt bidrag til en arbejdsløshedsforsikring, fik afslag på en form for social bistand under henvisning til, at den pågældende ikke var østrigsk statsborger. Der kan endvidere henvises til *Koua Poirrez mod Frankrig*, dom af 30. december 2003, som indeholder lignende aspekter.

Endvidere bemærkes det, at ældre flygtninge er en udsat gruppe, som Danmark har et særligt ansvar for. Flygtninge, der kommer her til landet for at nyde beskyttelse, kan ikke generelt sammenlignes med situationen for danske statsborgere, der efter et frivilligt ophold i udlandet atter bosætter sig i Danmark. Det må som anført i forbindelse med omtalen af Flygtningekonventionen antages, at flygtninge normalt ikke vil have mulighed for at få udbetalt pension i Danmark fra en pensionsordning i hjemlandet, mens danske statsborgere i forbindelse med et ophold i udlandet i visse tilfælde vil have ret til at få udbetalt pension fra dette land eller i øvrigt vil have mulighed for på frivillig basis at sikre sig pensionsdækning for perioden i udlandet.

Den argumentation, som efter instituttets opfattelse med betydelig styrke taler for at antage, at den foreslåede ordning ikke er i overensstemmelse med Flygtningekonventionens artikel 24, taler med samme styrke for, at ordningen ikke er i overensstemmelse med EMRK artikel 14, jf. 1. tillægsprotokol artikel 1 samt øvrige konventioner.

- Instituttet finder på denne baggrund, at den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig ikke er i overensstemmelse med andre internationale menneskerettighedskonventioner end Flygtningekonventionen. Instituttet anbefaler også derfor, at Folketinget ikke vedtager lovforslaget.

- Instituttet fremhæver, at der er adgang til international domstolsprøvelse af fortolkningen af EMRK artikel 14, hvorfor EMD må forventes at få det sidste ord, såfremt Folketinget vedtager lovforslaget, og såfremt Højesteret finder ændringen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Det bemærkes, at det forhold, at forslaget måtte være i overensstemmelse med Flygtningekonventionens artikel 24, f.eks. fordi denne bestemmelse måtte blive anset for uanvendelig, ikke i sig selv medfører, at den indirekte forskelsbehandling af flygtninge, som forslaget indebærer, er i overensstemmelse med diskriminationsforbuddet, idet de forskellige bestemmelser ikke nødvendigvis fortolkes ens.

Der henvises til j.nr. 2010-0018144.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør, dr. jur.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Beskæftigelsesministeriet
Skatteministeriet
Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget
Beskæftigelsesudvalget
Skatteudvalget

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8816
LUJJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR.
540.10/31974/EMKI/TGH/TITH/
LUJJ/JCH

**HØRING OVER FORSLAG OM INDFØRELSE AF EN
INTEGRATIONSYDELSE, ÆNDRING AF REGLERNE OM
RET TIL UDDANNELSES- OG KONTANTHJÆLP M.V.,
HARMONISERING AF REGLER OM OPGØRELSE AF
BOPÆLSTID FOR FOLKEPENSION SAMT
GENINDFØRELSE AF OPTJENINGSPRINCIPPET FOR
RET TIL BØRNETILSKUD OG BØRNE- OG UNGEYDELSE
FOR FLYGTNINGE M.V.**

7. JULI 2015

Udlændinge-, integrations- og boligministeren, beskæftigelsesministeren samt skatteministeren har den 3. juli 2015 fremsat følgende lovforslag, som blev førstebehandlet samme dag:

- L2, Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.).
- L3, Forslag til lov om ændring af lov om social pension (Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension).
- L7, Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungeydelse (Genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge).

Det fremgår af lovforslagene, at de vil blive sendt i høring med frist den 5. august 2015. Institut for Menneskerettigheder er på høringslisten til L2 og L3 og har modtaget anmodningerne om høringer. Instituttet har også valgt at afgive høringssvar til L7.

Instituttet har behandlet de tre lovforslag i ét høringssvar, da de rejser sammenlignelige spørgsmål. Instituttet har desuden prioriteret at afgive et hurtigt høringssvar, således at der kan tages ordentlig højde for høringssvaret i den videre behandling af lovforslagene.

1. SAMMENFATNING

Institut for Menneskerettigheds bemærkninger til de tre lovforslag kan sammenfattes på denne måde:

- Instituttet finder det meget kritisabelt, at lovforslagene ikke indeholder de fornødne vurderinger af forholdet til Grundloven, og at L7 derudover ikke indeholder nogen vurdering af forholdet til menneskeretten.
- Instituttet kan ikke vurdere, om lovforslagene vil være i strid med Grundlovens § 75, stk. 2, fordi der ikke foreligger nærmere oplysninger om, hvorvidt de mennesker, der rammes af stramningerne, kan siges at være sikret et eksistensminimum.
- Instituttet kan ikke vurdere, om lovforslagene vil være i strid med Flygtningekonventionen, fordi der ikke foreligger nærmere oplysninger om, i hvilket omfang andre grupper end flygtninge rammes, samt hvordan andre lande fortolker konventionen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for lovforslagenes forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser
- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene tilvejebringer en række nærmere oplysninger, således af indgrebets forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser, herunder Flygtningekonventionen, kan vurderes på et fyldestgørende grundlag.

2. LOVFORSLAGENES VURDERING AF MENNESKERETTEN

L7 om genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge indeholder ingen analyse af forholdet til Grundloven eller Danmarks internationale forpligtelser.

I L3 om opgørelse af bopælstid for folkepension – genindførelse af principper for beregning af den såkaldte brøkpension - henviser regeringen til, at regeringen tidligere har vurderet, at et tilsvarende lovforslag var i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, og at regeringen nu vurderer, at også dette lovforslag er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser uden nærmere at begrunde dette i lovforslaget.

I L2 om integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp redegøres kun for de forhold, som taler for lovforslaget.

Det fremgår af Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet fra 2005, at regeringen i lovforslag bør redegøre for overvejelser i forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.

Det fremgår af beretning nr. 6 afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 26. februar 2015 om ministres ansvar for Folketinget, at en minister, som fremsætter et lovforslag, bør være opmærksom på at sikre, at lovforslagets bemærkninger også belyser forhold, som taler imod lovforslaget. Hvis forhold kun vanskeligt lader sig belyse eller er forbundet med usikkerhed, bør der redegøres for, hvori vanskeligheden eller usikkerheden består, og hvilke konsekvenser de mulige udfald kan få.

- Institut for Menneskerettigheder finder det – i lyset af lovforslagenes alvorlige betydning for en sårbar gruppe mennesker – meget kritisabelt, at lovforslagene ikke indeholder de fornødne vurderinger af forholdet til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for lovforslagenes forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser, samt at regeringen fremlægger de oplysninger, der er nødvendige for Folketingets vurdering af lovforslagene, jf. nærmere nedenfor.

3. GRUNDLOVENS KRAV OM EKSISTENSMINIMUM

Indførelse af integrationsydelsen samt genindførelsen af optjeningsprincipperne vil betyde en væsentlig lavere indkomst for de berørte grupper end efter de eksisterende regler.

Det er umiddelbart instituttets vurdering, at mange på grund af ydelsernes niveau vil falde under den danske fattigdomsgrænse, men levestandarden vil variere for de enkelte mennesker og familier, fordi denne vil være påvirket af anden støtte, og fordi udgifterne vil variere fra person til person.

Efter Grundlovens § 75, stk. 2, er den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, berettiget til hjælp af det offentlige.

Højesteret har i to domme fastslået, at Grundlovens § 75, stk. 2, forpligter det offentlige til at sikre et eksistensminimum for personer omfattet af bestemmelsen, samt at de ved domstolene kan få efterprøvet, om kravet er opfyldt. Dommene er refererede i Ugeskrift for Retsvæsen 2006.770H og U2012.1761H.

Højesteret har i dom af 15. februar 2012 om introduktionsydelse/starthjælp vurderet overholdelsen af Grundlovens eksistensminimum og i den forbindelse medregnet alle de ydelser, den pågældende familie fik tildelt, herunder boligsikring, børneydelser m.v. Dommen er refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 2012.1761H.

Højesteretssagen handlede om en flygtningefamilie på to voksne og fire børn, hvoraf de to fyldte 18 år i perioden. Et femte barn over 18 år fik senere opholdstilladelse og boede sammen med den øvrige familie. Familien havde samlet set modtaget introduktionsydelse/starthjælp, boligsikring og forskellige børneydelser m.v. på mellem ca. 209.000 og 265.000 kr. om året i perioden fra 2004-2007. Højesteret fandt, at familien havde modtaget hjælp fra det offentlige i overensstemmelse med Grundlovens § 75, stk. 2.

Højesterets dom fra 2012 betyder, dels at der findes en nedre grænse for offentlige ydelser, således at et "eksistensminimum" sikres, dels at dette eksistensminimum ligger under niveauet i den konkrete sag. Det er dog fortsat uvist, hvor Højesteret vil sætte grænsen for et eksistensminimum, ligesom der ikke er lovgivningspraksis om dette spørgsmål.

I L2 vedrørende introduktionsydelse m.v. anfører regeringen, at den nu foreslåede integrationsydelse, der er fastsat på niveau med de nugældende SU-satser, og som for forsørgere af børn under 18 år overstiger de dagældende satser for introduktionsydelse og starthjælp, er i overensstemmelse med Grundlovens § 75, stk. 2, og Danmarks internationale forpligtelser. Der redegøres imidlertid ikke nærmere for baggrunden for vurderingen.

Institut for Menneskerettigheder finder det som nævnt meget kritisabelt, at lovforslagene ikke i det fornødne omfang forholder sig til spørgsmålet om lovgivningens forhold til Grundlovens eksistensminimum. Der kan ikke uden videre henvises til Højesterets dom fra 2012, blandt andet fordi den omhandlede en familie i perioden 2004-2007, før reglerne om optjeningsprincip for børnefamilieydelse m.v. blev i 2010 ændret med ikrafttræden i 2011.

Lovforslagene indebærer væsentlige ændringer og en betydelig nedsættelse af de offentlige ydelser for de berørte personer, herunder for børnefamilier og for udsatte flygtninge med eksempelvis psykiske traumer m.v. Det konkrete niveau af offentlige ydelser for de berørte personer er dog uklart, idet de pågældende i varierende omfang tillige vil kunne være berettigede til øvrige offentlige ydelser.

Det bemærkes i den forbindelse, at den danske fattigdomsgrænse indført i 2013 ikke er afgørende for fortolkningen af Grundlovens eksistensminimum, men at der bør foretages nærmere vurderinger af, hvad de foreslåede ændringer vil få af betydning for de berørte personer, herunder hvordan de samlede indtægter og udgifter må antages at blive for forskellige familiekonstellationer.

Det bør derfor under lovforslagenes behandling afklares, hvordan forskellige personer og familier samlet set vil være stillet efter de foreslåede ændringer. Der er således en række forskelle for de økonomiske livsvilkår for modtagere af SU og integrationsydelse, som må tages i betragtning ved vurderingen af, om personer er sikret et eksistensminimum. Alle dele af lovforslagene bør indgå i disse beregninger, herunder også eksempelvis det forhold, at integrationsydellesmodtagere ikke vil blive omfattet af reglerne om ret til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere.

Der må efter instituttets opfattelse foretages nærmere beregninger af indtægterne og udgifterne for forskellige familiekonstellationer i forskellige boligformer, således at ydelsernes niveau sættes i reelt forhold til beregninger af leveomkostninger eksempelvis baseret på den såkaldte budgetmetode.¹ Der må tages højde for muligheder for at supplere indtægten. Der må i den forbindelse også foretages beregninger for så vidt angår flygtninge, som fremover vil modtage en begrænset folkepension.

Det bør desuden afklares og løbende overvåges, om lovforslagene vil betyde en (markant) stigning i antallet af personer, der lever med et indkomstgrundlag under den nationale økonomiske fattigdomsgrænse, herunder især om lovforslagene vil medføre en stigning i antallet af børn, der vokser op i familier med en indkomst under fattigdomsgrænsen. Det må desuden afklares og tydeliggøres, hvordan personer med funktionsnedsættelse vil blive behandlet, såfremt de er ud af stand til eksempelvis at lære dansk eller opnå beskæftigelse og dermed øge deres indkomst.

¹ Se "En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder", Ekspertudvalg om fattigdom, juni 2013, s. 162 ff.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene redegør nærmere for Grundlovens eksistensminimum og Danmarks internationale forpligtelser, samt at regeringen fremlægger de oplysninger, der er nødvendige for Folketingets vurdering af lovforslagene.

Den internationale menneskeret har ikke betydning for fortolkningen af Grundlovens § 75, stk. 2, men instituttet minder om, at Danmark tidligere har modtaget international kritik på dette område, og at det må forventes, at der også fremover vil blive fremsat kritik. Det skyldes, at retten til en passende levestandard, retten til social sikkerhed og sociale ydelser er omfattet af forskellige menneskerettighedskonventioner, som Danmark har tilsluttet sig, herunder blandt andet FN's Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder artikel 9 og 11, FN's Racediskriminationskonvention artikel 5(e)(IV) og FN's Børnekonvention artikel 26 og 27. FN's Børnekomité, FN's Racediskriminationskomité samt den Europæiske Komité mod Racisme og Intolerance (ECRI) har tidligere forholdt sig kritisk til den dagældende starthjælp. Retten til at modtage tilstrækkelige midler til sit underhold er omfattet af Den Europæiske Socialpagt artikel 13, og Europarådets Komité for Sociale Rettigheder udtrykte i 2009, at de dagældende regler om starthjælp ikke var i overensstemmelse med Socialpagtens artikel 13.²

4. INDIREKTE FORSKELSBEHANDLING VED INDFØRELSE AF EN INTEGRATIONSYDELSE SAMT GENINDFØRELSE AF OPTJENINGSPRINCIPPER FOR FOLKEPENSION, BØRNETILSKUD SAMT BØRNE- OG UNGEYDELSE

Det overordnede formål med de foreslåede ændringer er at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark samt at give nyankomne flygtninge og indvandrere et større incitament til at arbejde og blive integreret, dog således at ændringerne vedrørende folkepension i sig selv alene begrundes i at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark.

² Se "Concluding observations of the Committee on the Rights of the Child" af 4. februar 2011, "Concluding observations of the Committee on the Elimination of Racial Discrimination" af 19. oktober 2006, ECRI's "Tredje rapport om Danmark" af 16. december 2005 og Europarådets Komité for Sociale Rettigheder "Conclusions XIX-2 (2009) (DENMARK)" af januar 2010.

De foreslåede ændringer omfatter såvel udlændinge, som danske statsborgere, formentlig fordi regeringen – som ved tidligere lovændringer – ønsker, at lovgivningen ikke diskriminerer.

Instituttet vil derfor se nærmere på spørgsmålet om diskrimination, idet instituttet henviser til sine tidligere høringssvar, som vedhæftes.

I 2002 blev reglerne vedrørende kontanthjælp og introduktionsydelse ændret, således at personer, som ikke havde haft lovligt ophold i mindst 7 ud af de sidste 8 år, fik starthjælp, som var lavere end kontanthjælpen. Introduktionsydelsen blev tilsvarende ændret. Instituttet rejste i forbindelse med ændringen i sit høringssvar bekymring over spørgsmålet om indirekte diskrimination og fandt, at det burde overvejes, om der var tale om indirekte diskrimination, idet en gennemførelse af lovforslaget ville ramme de to grupper (danske statsborgere og udlændinge) ganske forskelligt. Starthjælpen og introduktionsydelsen blev ophævet i 2012.

I 2010 blev flygtninges adgang til at medregne bopælstid i oprindelseslandet ved beregning af folkepension afskaffet, således at flygtninge fremover modtog en reduceret folkepension. I forbindelse med lovændringen i 2010 stillede instituttet i sit høringssvar spørgsmål ved, om det var berettiget at sammenligne flygtninge og danske statsborgere med ophold i udlandet. Instituttet anbefalede blandt andet, at det nærmere blev undersøgt og oplyst, hvor mange danske statsborgere, der efter ophold i udlandet, var afskåret fra at opnå fuld pension på grund af optjeningsreglerne, samt hvordan andre lande behandlede flygtninge i forhold til andre med midlertidigt ophold i udlandet. Derudover fandt instituttet umiddelbart, at den foreslåede formelle ligestilling mellem flygtninge og danske statsborgere formentlig måtte antages ikke at være i overensstemmelse med Flygtningekonventionen og andre internationale menneskerettighedskonventioner og anbefalede derfor, at lovforslaget ikke blev vedtaget. I 2014 blev adgangen til at medregne bopælstid i oprindelseslandet genindført.

I 2010 og 2012 blev reglerne om optjeningsprincipper børnefamilieydelse og børnebidrag ændret, men instituttet blev ikke hørt i den forbindelse og har ikke afgivet høringssvar om de ændringer.

Institut for Menneskerettigheder kan ikke foretage den endelige vurdering af, om borgernes rettigheder krænkes, da det – som instituttet også anførte i sit høringssvar i 2010 – må afklares ved

ationale domstole med efterfølgende adgang til international prøvelse ved blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

I 2012 afsagde Højesteret som nævnt dom i en sag om introduktionsydelse/starthjælp i perioden 2004-2007. Højesteret fandt, at der ikke var tale om direkte forskelsbehandling efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), da reglen omfattede både danske statsborgere og udenlandske statsborgere. For så vidt angik indirekte forskelsbehandling fandt Højesteret, at optjeningsprincippet for kontanthjælp var sagligt begrundet, og at konsekvenserne af optjeningsprincippet ikke var uproportionale. Højesteret fandt tilsvarende, at Flygtningekonventionen heller ikke var krænket.

Selv om Højesterets dom omhandlede introduktionsydelse/starthjælp, må det efter instituttets opfattelse som udgangspunkt antages, at Højesteret vil anlægge en tilsvarende vurdering af reglerne om optjeningsprincipper til folkepension (brøkpension), børnetilskud samt børne- og ungeydelse. Det kan imidlertid ikke uden videre antages, at Højesterets dom fra 2012 fuldt ud kan overføres på de nu fremsatte lovforslag, dels fordi der er tale om forskellige lovforslag, dels fordi en række forhold ikke blev forelagt Højesteret. Der må således foretages en selvstændig vurdering af en række forskellige forhold.

Det afgørende spørgsmål er – som det også fremgår af Højesterets tidligere dom – om den indirekte forskelsbehandling er forholdsmæssig. Det er derfor nødvendigt at vurdere og sammenholde virkningerne af de nu foreslåede lovforslag i forhold til deres formål.

Lovforslagene har alle som et af de overordnede formål at begrænse antallet af asylansøgere i Danmark. Der er ikke belæg for at antage, at stramningerne i eksempelvis 2010 og 2012 har reduceret antallet af asylansøgere i Danmark sammenholdt med andre lande i EU. Det er tilsvarende for tidligt at vurdere effekten af ændringerne på asylområdet i 2014, selv om der kan konstateres et generelt fald i antallet af asylansøgere inden for det sidste år. Der er således markant usikkerhed forbundet med virkningerne af denne type lovændringer i forhold til Danmarks andel af asylansøgere i Europa.

Af L7 fremgår: "Størrelsen af mindreudgifterne som følge af genindførelse af optjeningsprincippet for flygtninge afhænger af antallet af opholdstilladelser. Det er beregningsmæssigt forudsat, at der gives opholdstilladelse til ca. 2.000 børn i 2015, ca. 2.500 børn i 2016 og derefter ca. 900 børn årligt. Det er endvidere forudsat, at der sker familiesammenføring til flygtninge for ca. 8.800 børn i 2016 og derefter ca. 1.800 børn årligt. I 2015 skønnes forslaget at vedrøre udbetaling af

børne- og ungeydelse samt børnetilskud for ca. 225 børn. I 2016 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 7.400 børn at blive berørt af optjeningsprincippet og i 2017 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 4.600 børn at blive berørt. Fra og med 2018 skønnes ydelser til nye modtagere vedrørende ca. 2.650 børn årligt at blive berørt.”.

Det er således ”beregningmæssigt forudsat”, at antallet af opholdstilladelser til flygtningebørn herunder ved familiesammenføring vil falde meget markant efter 2016 fra 11.300 i 2016 (2.500+8.800) til 2.700 efter 2016 (900+1.800), men det fremgår ikke, hvad der er grundlaget for denne forudsætning, herunder hvilken betydning lovændringerne antages at have.

Lovforslagene har derudover overordnet set dels til formål at øge integrationen og beskæftigelsen blandt de berørte. Det fremgår af L2, at ændringen ”skønnes at indebære, at den enkelte modtager i gennemsnit hurtigere vil afgå til beskæftigelse. Samlet skønnes forslaget på den baggrund at indebære en strukturel styrkelse af beskæftigelsen på i alt 400 fuldtidspersoner, når integrationsydelsen er fuldt indfaset.”.

Det fremgår af en analyse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed fra april 2007, at den dagældende starthjælp fik flygtninge hurtigere i arbejde – i hvert fald på kort sigt. For gruppen, som kunne få kontanthjælp, var der 9 procent sandsynlighed for, at de var i beskæftigelse 16 måneder efter, de fik opholdstilladelse, mens tallet var 14 procent for gruppen, som var berettiget til starthjælp. Analysen viste dog også, at indførelse af starthjælpen betød, at en langt større gruppe forsørgede sig selv uden at være i job. Denne gruppe havde således ikke en observerbar indkomst og levede således af ægtefællens indkomst, sort arbejde eller noget tredje. Dette er blot et eksempel på undersøgelser, som støtter antagelsen om, at lovændringen vil have en vis betydning for integrationen og beskæftigelsen, men ændringerne har også andre konsekvenser, som lovforslagene ikke redegør for. Der henvises i den forbindelse eksempelvis til Rockwool Fondens Forskningsenheds arbejdsraport 25 fra 2012.

Lovforslagene har ikke til formål, men det er umiddelbart instituttets vurdering, at lovforslagene vil have som virkning, at flere vil leve i fattigdom. Det er usikkert, i hvilket omfang dette vil være en konsekvens, jf. bemærkningerne i afsnit 3 ovenfor, hvorfor en proportionalitetsvurdering er vanskelig at gennemføre på det foreliggende grundlag.

Det bemærkes i den forbindelse, at indførelsen af et dansktillæg i praksis i meget høj grad vil ramme udlændinge hårdere end danskere, fordi danske statsborgere omfattet af de foreslåede regler som det helt klare udgangspunkt må formodes at kunne dokumentere de fornødne danskkundskaber.

Højesterets dom fra 2012 bekræfter, at Højesteret vil være meget tilbageholdende med at tilsidesætte lovgivning som stridende mod Danmarks internationale forpligtelser, og at vurderingen af forholdsmæssigheden derfor først og fremmest vil være et anliggende for lovgivningsmagten og eksempelvis den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler på den baggrund:

- at regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene nærmere uddyber, hvilke virkninger lovforslagene efter regeringens opfattelse må antages at få på Danmarks andel af det samlede antal af asylansøgere i Europa, på integrationen af udlændinge i Danmark og på andre forhold for de berørte, jf. også afsnit 3 ovenfor.

5. SÆRLIGT OM FLYGTNINGES RET TIL SAMME BEHANDLING SOM DANSKE STATSBOGGERE

Da Højesteret i 2012 behandlede den konkrete sag om starthjælp/integrationsydelse blev det gjort gældende, at der var tale om indirekte forskelsbehandling i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 14, blandt andet fordi der var tale om forskelsbehandling i strid med FN's Flygtningekonventions artikel 23.

Højesteret antog, at den tidligere starthjælp/introduktionsydelse ikke var i strid med FN's Flygtningekonventions artikel 23 og heller ikke i strid med EMRK.

Højesteret udtalte blandt andet om artikel 23: "I denne bestemmelse er fastsat, at de kontraherende stater med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse skal indrømme flygtninge, der lovligt bor inden for deres område, »samme behandling som deres egne statsborgere«. Bestemmelsen omfatter efter sin ordlyd alene direkte forskelsbehandling. Efter Højesterets opfattelse er der ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at bestemmelsen skal forstås således, at den også forbyder indirekte forskelsbehandling, der - som den foreliggende - er sagligt begrundet og proportional."

Højesterets fortolkning er – med al respekt – ikke uangribelig. For det første fremgår det ikke af ordlyden af artikel 23, at den alene omfatter direkte forskelsbehandling, idet ordlyden hverken omtaler direkte eller indirekte forskelsbehandling, men i stedet bruger ordene 'samme behandling som deres egne statsborgere'. For det andet er Højesterets fortolkning udtryk for en traditionel tilbageholdenhed i fortolkningen af internationale menneskerettigheder, idet Højesteret ikke finder "tilstrækkeligt grundlag" i bestemmelsen for at anse lovgivningen for indirekte diskriminerende.

Højesteretssagen handlede endvidere ikke om en person, der havde modtaget brøkpension, hvorfor Højesteret fortsat ikke har forholdt sig Flygtningekonventionens betydning i en konkret sag om brøkpension. Højesteret har heller ikke fået forelagt – og derfor ikke tage stilling til – forholdsmæssigheden af beregning af brøkpension til konkrete flygtninge. Af L3 fremgår: "Den foreslåede harmonisering af optjeningsreglerne for folkepension skønnes at berøre ca. 500 personer årligt på kort sigt". Derudover fremgår det, at flygtninge, som ikke længere vil kunne modtage fuld folkepension, efter en konkret individuel vurdering kan modtage personligt tillæg efter pensionsloven, integrationsydelse eller kontanthjælp. Der bør derfor ligeledes laves beregninger på hvilke ydelser en folkepensionist, som er flygtning, kan opnå, hvis dennes folkepension er reduceret til $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$.

Det springende punkt er efter instituttets opfattelse, at formålet med Flygtningekonventionens bestemmelser er at sikre, at flygtninge reelt får samme offentlige hjælp og støtte som landets egne statsborgere. Bestemmelsen er udtryk for en pligt til – i lyset af flygtninges særlige baggrund – at behandle dem som egne borgere. Grundtanken i Flygtningekonventionen er, at flygtninge, der i øvrigt opfylder betingelserne for at opnå asyl, skal have samme ydelse som landets statsborgere. Flygtninge adskiller sig fra indvandrere og danske statsborgere, der frivilligt tager ophold i udlandet, fordi flygtninge har været nødsaget til at flygte fra deres hjemland.

Det er vanskeligt at se, at formålet – at sikre flygtninge samme behandling som danske statsborgere – varetages, når der lovgives med det udtrykkelige formål at afskrække asylansøgere fra at søge til Danmark, og når lovgivningen forringer danske statsborgeres rettigheder med det – må det antages – formål at undgå konflikt med blandt andet Flygtningekonventionen. Den konflikt er kun relevant at undgå, fordi flygtninge efter lovforslagene netop ikke reelt har samme rettigheder som danske statsborgere i almindelighed.

Instituttet er derfor – trods Højesterets dom – ikke overbevist om, at flygtninge omfattet af Flygtningekonventionen bliver behandlet i overensstemmelse med Flygtningekonventionen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at:

- regeringen i forbindelse med Folketingets videre behandling af lovforslagene oplysninger antallet af berørte personer i de forskellige grupper (flygtninge, danske statsborgere, danske statsborgere der rammes af opholdskravet samt andre udlændinge end flygtninge)
- regeringen undersøger og oplyser, hvorvidt – og i givet fald i hvordan og med hvilke konsekvenser – andre lande har vedtaget lignende regulering, hvor flygtnings ret til ligebehandling med egne statsborgere tilsidesættes ved en samtidig reduktion af nogle af landets egne statsborgeres rettigheder.

Instituttet minder om, at Danmark tidligere har modtaget international kritik på dette område, og at det må forventes, at der også fremover vil blive fremsat kritik. UNHCR udtalte således i forbindelse med ændringen i 2002 bekymring over sammenligningen mellem danske statsborgere og flygtninge, da de ikke kunne siges at være i en sammenlignelig situation. UNHCR udtrykte desuden betænkeligheder ved ydelsernes negative signal om flygtnings bidrag til det danske samfund. UNHCR stillede derfor spørgsmålstejn ved begrundelsen for og lovligheden af reglerne om starthjælp og introduktionsydelse. I 2010 kritiserede UNHCR, at de foreslåede regler om optjening af folkepension ikke tog tilstrækkelig hensyn til den særlige situation, som flygtninge står i. UNHCR fandt derfor, at de foreslåede ændringer medførte forskelsbehandling i strid med forbuddet mod diskrimination.

Der henvises til j.nr. 15/05849 (Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet) og j.nr. 2015-3055 (Beskæftigelsesministeriet).

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen

DIREKTØR

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att.: Sarah Toron Sørensen

Landgreven 4
1301 København K

Tlf. 33 92 84 00

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

11. december 2017

1. kontor

J.nr.: 45331

Rigsrevisionen modtog den 20. november 2017 høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.). Vi har gennemgået udkastet for bestemmelser om statslig økonomistyring, regnskab og revision og har ikke bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Jacob Egelund Jensen
Specialkonsulent

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

HØRINGSSVAR

Dato:	22. december 2017
Kontor:	Sekretariatet
Sagsbeh.:	MNS

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter sit høringssvar. Rådet for Etniske Minoriteter skal indledningsvist beklage, at høringen først er blevet fremsendt til Rådet d. 19. december, med en høringsfrist d. 3. januar kl. 12.00. Dette er en fuldstændig urimelig frist, særligt henset til at lovforslaget vedrører væsentlige forringelser af forholdene for flygtninge og indvandreres forhold i Danmark, hvilket er kerneområde for Rådet, og endvidere er temmelig kompliceret lovstof.

Forslaget indebærer blandt andet en skærpelse af optjeningskravet for ret til fuld folkepension fra 40 års bopæl (nu 4/5 af optjeningsperioden) til 9/10 af optjeningsperioden for ret til fuld pension. Samme stramning af brøkpensionen ønskes indført for førtidspension.

Optjeningskravet for flygtninge i forhold til folkepension blev senest reguleret i 2015, hvor regeringen med L995 afskaffede flygtnings ret til at medregne bopælstid i oprindelseslandet ved beregning af folkepension. Flygtninge kan således udelukkende få ret til folkepension hvis de har haft fast bopæl i Danmark i 3 år, og retten bliver dernæst fastsat efter et optjeningsprincip (brøkpension). Ved beregningen af brøkpensionen indgår den pågældende flygtnings ophold i Danmark fra vedkommende er fyldt 15 år, og bopælstid i oprindelseslandet kan ikke længere medregnes.

Regeringen vil med det fremsendte udkast til lovforslag skærpe optjeningskravet til fuld folkepension ved at ændre brøkpensionen fra 4/5 til 9/10. Derved vil det tage flygtninge endnu længere tid at opnå fuld folkepension end ved den gældende lov.

I forhold til førtidspension indførte L995 alene brøkdelsberegningsmetoden, mens man bibeholdt reglen om, at tiden i opholdslandet kunne medregnes ved beregningen.

Rådet for Etniske Minoriteter afgav d. 31. juli 2015 høringssvar i forbindelse med L995 (Lovforslag nr. L3 af 3. juli 2015). Det fremgår blandt andet af høringssvaret, at regelændringerne efter Rådets opfattelse vil få alvorlige konsekvenser for gruppen af flygtninge, og at Rådet er bekymret for, at man ved at tildele flygtningene brøkdelspension vil skabe en gruppe af meget dårligt stillede borgere, der tilmed ikke har mulighed for at indrette sig eller afhjælpe situationen. Vi henviser i den forbindelse til vores høringssvar af 31. juli 2015, ligesom vi også henviser til de høringssvar som hhv. Institut for Menneskerettigheder og Dansk Flygtningehjælp afgav ved samme lejlighed.

Med det nu fremsendte udkast til lovforslag ønsker regeringen yderligere at stramme reglerne for flygtninges optjening af ret til førtidspension. Men ønsker med lovforslaget at indføre samme regler som L995 indførte for optjening af ret til folkepension, idet man vil fjerne flygtninges ret til at medregne bopælstid i oprindelseslandet til beregning af førtidspension.

Begrundelsen for stramningen er, ligesom i 2015, at man ønsker at ligestille flygtninge og indvandrere med alle andre borgere, der alene er berettiget til at optjene pension på baggrund af bopælstiden her i riget.

Rådet sætter i lighed med hvad vi gjorde i 2015, spørgsmålstejn ved, hvorvidt de nye regler skaber en reel ligestilling, eller om de i realiteten diskriminerer flygtninge. Rådet henviser i den forbindelse til vores høringssvar af 31. juli 2015, ligesom vi henset til den korte høringsfrist for nærværende udkast til lovforslag skal henvise til høringssvarene fra henholdsvis Dansk Flygtningehjælp og Institut for Menneskerettigheder.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter

Susan Therkelsen

Fra: Sarah Toron Sørensen
Sendt: 14. december 2017 09:25
Til: Susan Therkelsen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)
Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til Lovforslag om skærpede optjeningsregler og hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension_den 20.11.2017.pdf; signaturbevis.txt
Kategorier: Blå

Fra: Jens Jul Jacobsen [mailto:jsj@seges.dk]
Sendt: 14. december 2017 08:48
Til: Sarah Toron Sørensen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

SEGES takker for at have modtaget udkastet i høring. Vi har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Jens Jul Jacobsen
Jura & Skat

D +45 8740 5129
M +45 3092 1759
E jsj@seges.dk

Fra: skat
Sendt: 22. november 2017 09:24
Til: Jens Jul Jacobsen; Bodil Irene Jensen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Fra: Sarah Toron Sørensen [mailto:sts@star.dk]
Sendt: 20. november 2017 16:25
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ac@ac.dk; ast@ast.dk; ae@ae.dk; atp@atp.dk; dnd@atp.dk; info@businessdanmark.dk; mail@dbmf.dk; info@cepos.dk; cevea@cevea.dk; eva@eva.dk; politik@shareholders.dk; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; info@d-i-f.dk; dj@journalistforbundet.dk; skat@landscentret.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dts@dts.dk; mail@danskeadvokater.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; fdr@fdr.dk; info@danske-seniorer.dk; dt@remove-this.datatilsynet.dk; dch@dch.dk; di@di.dk; dtl@dtl.eu; letbyrder@erst.dk; mail@finansdanmark.dk; post@finansforbundet.dk; mail@finansraadet.dk; fa@fanet.dk; foa@foa.dk; fds@skat.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fsr@fsr.dk; fdr@fdr.dk; fp@forsikringopension.dk; fifu@f-f.dk; fsr@fsr.dk; mbf@fsr.dk; ftf@ftf.dk; 01jbs@hk.dk; 44MSJ@hk.dk; hoering@horesta.dk; hvr@hvr.dk; mette@justitia-int.org; kl@kl.dk; kontakt@kraka.dk; info@krifa.dk; ka@ka.dk; Info LF; carle@nielsen.tdcadsl.dk; lederne@lederne.dk; lo@lo.dk; info@ld.dk; info@rigsrevisionen.dk; post@udsatte.dk; skat; sanst@sanst.dk; Jesper.Kiholm@skat.dk; pote@atp.dk; hl@ældremobiliseringen.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; riomfr@fo.stm.dk; ro@gl.stm.dk
Cc: Susan Therkelsen
Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Til organisationer m.fl. på vedhæftede høringsliste

Vedhæftet sendes høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.). Der henvises til vedhæftede høringsbrev.

Vi skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet til lovforslag senest mandag den 18. december 2017, kl. 12.00.

Venlig hilsen
Sarah

Sarah Toron Sørensen
Specialkonsulent
Sociale Ydelser

Direkte telefon: 72 21 76 95
E-mail: sts@star.dk

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**
Njalsgade 72 A
2300 København S.
Tlf.: +45 72 14 20 00
Sikker e-mail: star@star.dk
Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**
Njalsgade 72 A
2300 København S.
Phone: +45 72 14 20 00
Secure e-mail: star@star.dk
Website: www.star.dk

Susan Therkelsen

Fra: Sarah Toron Sørensen
Sendt: 11. december 2017 09:18
Til: Susan Therkelsen
Emne: VS: Høringssvar til høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Kategorier: Blå

Fra: Jesper Kiholm Andersen [<mailto:Jesper.Kiholm@Skat.dk>]

Sendt: 11. december 2017 08:50

Til: Sarah Toron Sørensen

Emne: Høringssvar til høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Høringssvar til høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

SRF Skattefaglig Forening takker for det modtagne materiale og kan i den forbindelse meddele, at vi ikke har bemærkninger til det modtagne forslag.

Med venlig hilsen

Jesper Kiholm
Specialkonsulent

Skatterevisor / Master i skat

SRF Skattefaglig Forening

Formand for SRF Skattefaglig Forenings Skatteudvalg
Skatteceter Tønder
Pioner Allé 1
6270 Tønder
Telefon: 72389468
Mail: jesper.kiholm@skat.dk
Mobiltelefon: 20487375

Fra: Maria Kjer Hedegaard - MHX <MHX@atp.dk>
Sendt: 18. december 2017 11:46
Til: Sarah Toron Sørensen; Susan Therkelsen; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Emne: Bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)
Kategorier: Blå

STAR har den 20. november 2017 anmodet Udbetaling Danmark om bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om social pension og flere andre love (Skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension, hurtigere udbetaling af tillæg for opsat pension m.v.)

Udbetaling Danmark har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Vedrørende skærpede krav til optjening af folkepension og førtidspension:

- 1) Det fremgår bl.a. af lovforslagets § 1, nr. 4 (ændret formulering af pensionslovens § 10), at "den samlede bopælstid **afrundes** til nærmeste hele antal måneder" (vores fremhævnning). Udbetaling Danmark foreslår, at det præciseres, om der menes nedrunding, eller om hensigten er, at en borgers bopælstid skal kunne rundes op. Hvis f.eks. borgerens bopælstid er 3 år 8 måneder og 19 dage, er spørgsmålet, om den afrundede bopælstid skal være 3 år og 8 måneder eller 3 år og 9 måneder.
- 2) I pkt. 2.1.1, side 9, øverste afsnit er nævnt "muligheden for at sammenlægge bopælsperioder efter forordningen 883/04". Udbetaling Danmark foreslår af hensyn til klarheden, at "bopælsperioder" ændres til "optjeningsstider" Dette blot for at præcisere, at vi kan sammenlægge med optjeningsstider/forsikringsstider i henhold til forordningen, men ikke nødvendigvis bopælstider.

Vedrørende hurtigere tillæg for opsat pension:

- 1) Det fremgår af lovforslaget, at borgeren kan ændre valget af en ordning, indtil pensionsudbetalingen i henhold til en ordning er gået i gang.

Det bemærkes i den forbindelse, at Udbetaling Danmark iværksætter pensionsudbetalingen noget før udbetalingen sker. Ved iværksættelsen af udbetalingen bliver beløbet indberettet til SKAT mv., og Udbetaling Danmark kan herefter kun vanskeligt stoppe udbetalingen. På den baggrund foreslår Udbetaling Danmark, at det præciseres, at borgeren kan ændre valget af en ordning, indtil Udbetaling Danmark har iværksat pensionsudbetalingen.
- 2) Udbetaling Danmark antager, at kun en ny opsætningsperiode kan afbryde en periode med udbetaling af det 10 årige tillæg.
- 3) Udbetaling Danmark lægger til grund, at udbetaling af engangsbeløbet kan komme til at påvirke borgerens boligstøtte i udbetalingsmåneden.
- 4) Udbetaling Danmark anser det for hensigtsmæssigt, hvis man forholder sig til, om et engangstillæg bortfalder, hvis en borger søger om engangstillægget men afgår ved døden, inden udbetaling sker. Hvis engangstillægget ikke bortfalder, anser Udbetaling Danmark det for formålstjenligt, hvis man forholder sig

til, om engangstillægget skal udbetales til et dødsbo eller til en efterlevende ægtefælle, hvis der er ret til efterlevelsespension.

Vedrørende ophævelse af reglerne om mindeudbetaling:

- 1) Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 14, 15 og 17, at det foreslås at ophæve bestemmelserne om, at pensionen ikke udbetales, hvis den udgør mindre end et minimumsbeløb, jf. gældende §31, stk. 4, § 32 c, stk. 2 og § 49, stk. 1, nr. 12 og 13.

Udbetaling Danmark skal gøre opmærksom på, at hvis der ikke bevares et minimumsbeløb som betingelse for udbetaling af pension, vil der være borgere, der vil få udbetalt meget små beløb. Dette til trods for, at der stilles krav om, at minimumsoptjeningsperioden udgør 12 måneder.

Vedrørende de økonomiske og administrative konsekvenser:

De administrative merudgifter for Udbetaling Danmark, som fremgår af lovforslaget, svarer til ATP's forventninger til omkostningsniveauet og som tidligere har meddelt STAR. Dog er der i estimatet ikke taget højde for usikkerheden i form af risikobuffer som ATP i lighed normal praksis har opgjort til 15 pct. af de angivne beløb.

Endvidere har ATP opgjort omkostninger til implementering af løsninger i ATP, jf. tidligere forbehold herfor. ATP vurderer, at udviklingsomkostningerne bør være ca. 2,8 mio. kr. højere (PL-2017 priser, inklusiv risikobuffer på 15 pct.)

Udviklingsomkostningerne indeholder omkostninger til udvikling ved ny leverandør samt ATP's indsats forbundet hermed. ATP skal blandt andet rejse ændringsanmodning i forhold til aftalt kravspecifikation med ny leverandør. Det er disse ekstraomkostninger forbundet med ATP's indsats til håndtering af ændringerne i projektet, som er blevet nærmere specificeret. Det skal dog bemærkes, at de angivne estimater fortsat er skønsmæssigt estimerede og forbundet med betydelig usikkerhed, idet ændringerne ikke er bekræftet af leverandør af ny pensionsløsning.

Udviklingsomkostningerne på ca. 2,8 mio. kr. fordeles mellem forslagene på følgende måde: 2,4 mio. kr. på hurtigere udbetaling af opsat pension; 0,2 mio. kr. på skærpede optjeningsregler samt 0,2 mio. kr. på harmonisering af flytningens optjening af førtidspension.

Det bør endvidere bemærkes, at ATP leverer bistand til lovbundne ordninger, der administreres af ATP på ikke-kommercielle vilkår, hvilket betyder, at ydelserne udelukkende leveres på omkostningsdækket basis. ATP kan således ikke påføres omkostninger som følge af administrationen og varetagelsen af opgaverne forbundet med ordningerne. ATP beregner hverken avance eller risikopræmie i forbindelse med prisfastsættelsen, ligesom der ikke beregnes moms af ydelserne. De lovbundne ordninger opnår endvidere andel i de stordriftsfordele, der er i forbindelse med driften af disse.

Venlig hilsen
Maria Kjer Hedegaard

atp=

Juridisk Konsulent · Driftsjura - Bolig & Pension
Direkte nummer 4831 5659 · Mobil 21638284
E-mail MHX@ATP.DK

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Tlf 7011 1213 · www.atp.dk

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

sts@star.dk
sth@star.dk
star@star.dk

15. december 2017 · cb

Høringssvar vedrørende forslag til ændring af lov om social pension, lov om ATP, lov om pensionsbeskatning mv.

Forslaget består af to dele, dels en skærpelse af betingelser for at optjene ret til fuld folkepension, dels ændrede regler for udbetaling af forhøjet folkepension til folkepensionister, der har udskudt overgangen til pension.

Brøkpension

Ældre Sagen noterer, at de foreslåede skærper af optjeningsreglerne er en del af aftalen om flere år på arbejdsmarkedet, der er indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

De nye regler betyder, at en folkepensionist skal have opholdt sig i Danmark i 9/10 af den tid, der ligger mellem det 15. år og folkepensionsalderen, mens en pensionist efter gældende regler skal have opholdt sig i Danmark i 40 år mellem det 15. år og folkepensionsalderen.

Udover at der sker en skærpelse af optjeningsreglerne, indføres de nye regler med en kort indfasning. Det kan betyde en meget væsentlig nedgang i pensionen for personer, der hidtil har kunnet påregne at få fuld pension eller næsten fuld pension. For en person, der er kommet til Danmark i 1987 som 28-årig, betyder de nye regler, at pensionen vil blive nedsat med knap 1/5. Efter de hidtil gældende regler, ville pensionen kun blive nedsat med 1/40. For en enlig pensionist med fuld folkepension og fuld ældrecheck, betyder det en reduktion af pensionen på ca. 28.800 kr. (2018-sats). Efter hidtil gældende regler ville pensionen kun være blevet nedsat med 4.300 kr.

Det samme regnestykke vil gælde for en dansk statsborger, der er født i 1959, og som har opholdt sig 13 år i udlandet efter sit fyldte 15. år.

Efter Ældre Sagen opfattelse, bør der – når der indføres en sådan stramning – gives en længere indfasning på samme måde, som når pensionsalderen forhøjes. Ældre Sagen har noteret sig, at personer, der allerede har opholdt sig i Danmark i 40 år efter det fyldte 15. år, ikke omfattes af de nye regler, mens de, der har opholdt sig mindre end 40 år i Danmark den 1. juli 2018, bliver ramt med fuld effekt.

Ældre Sagen noterer sig endvidere, at reglerne for flygtninges optjening af ret til førtidspension foreslås "harmoniseret" med reglerne for andre, der ikke har optjent ret til fuld førtidspension. Det vil tilsvarende medføre, at flygtninge, der efter de foreslåede regler ikke har optjent ret til fuld førtidspension, heller ikke vil være berettiget til fuld folkepension.

Opsat pension og udbetaling af ventetillæg

Ældre Sagen hilser de nye valgmuligheder mht. udbetaling af ventetillæg velkommen, og vi forventer, at valgmulighederne vil blive brugt, og i et vist omfang vil tilskynde flere til at udskyde deres folkepension og fortsætte med at arbejde. Det skal dog bemærkes, at det ikke virker klart, hvordan ventetillægget for den 10-årig udbetalingsperiode skal beregnes – udover at det vil blive fastlagt i en bekendtgørelse. Den præcise beregningsmetode bør afklares i det lovforberedende arbejde, så der bliver mulighed for at forholde sig til metoden.

Ældre Sagen finder det imidlertid helt uforståeligt, at de nye regler ikke skal gælde for hele den optjente pension, når en borger overgår til folkepension efter 1. juli 2018, men kun for den del af ventetillægget, der optjenes efter 1. juli 2018.

Det gør efter Ældre Sagen opfattelse de foreslåede regler urimeligt komplicerede, hvis en person, der har opsat sin folkepension før 1. juli 2018, og som fortsætter med at opsætte pensionen efter denne dato, skal have en del af sit ventetillæg udbetalt efter de gamle regler, der kun giver adgang til et livsvarigt tillæg, mens den del, der er optjent efter 1. juli 2018, kan vælges udbetalt over 10 år eller delvist som et engangsbeløb og delvist som et 10-årigt tillæg.

Det er efter Ældre Sagens opfattelse en urimelig behandling af de pensionister, der allerede har udsendt deres pensionering, før aftalen om de nye regler blev indgået, og det mindsker den tilskyndelse til at blive længere på arbejdsmarkedet, som ellers er forslagets formål. Bl.a. fratager den foreslåede skæringsdato pensionister, der allerede har opsat pensionen, incitamentet til at fortsætte med at arbejde til efter 1. juli 2018, for at kunne få ventetillæg efter de nye regler.

Ældre Sagen bemærker, at det ikke fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor indholdet af aftalen gennemgås, at de nye regler for ventetillæg kun skal gælde for pension, der er opsat i perioden efter 1. juli 2018. Det fremgår udelukkende af bemærkningerne til ikrafttrædelsesbestemmelserne.

Ældre Sagen skal kraftigt opfordre til, at de nye regler kommer til at gælde for hele ventetillægget for alle, der ikke har påbegyndt udbetaling af folkepension inden 1. juli 2018.

Herudover skal Ældre Sagen påpege, at pensionister, der opsætter deres pension, men dør inden udbetalingen påbegyndes, ikke får noget ud af at have opsat pensionen. Det ville antageligt styrke incitamentet til at opsætte pensionen og arbejde længere, hvis fx den del af den optjente pension, der svarer til grundbeløbet, blev udbetalt til eventuelle efterladte.

Der er i dag en del folkepensionister, der vælger at få udbetalt folkepensionens grundbeløb, og afpasser deres beskæftigelse, så de undgår modregning af arbejdsindtægten i folkepensionens grundbeløb. Hvis denne gruppe i stedet vælger opsat pension og arbejder mere end grænsen for modregning i grundbeløbet, vil det bidrage til at øge arbejdsudbuddet.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør